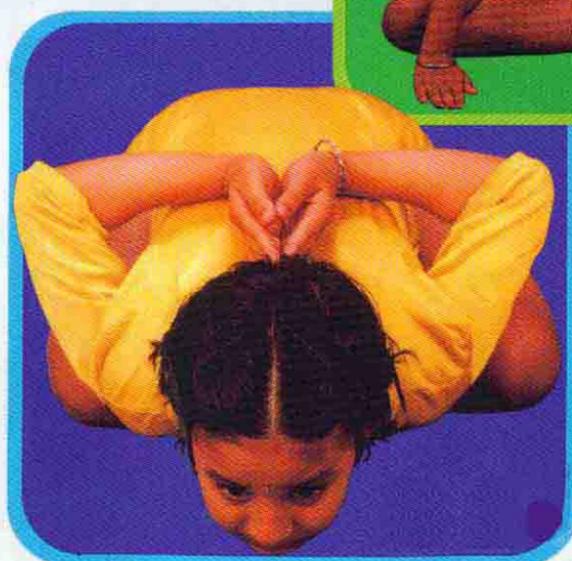
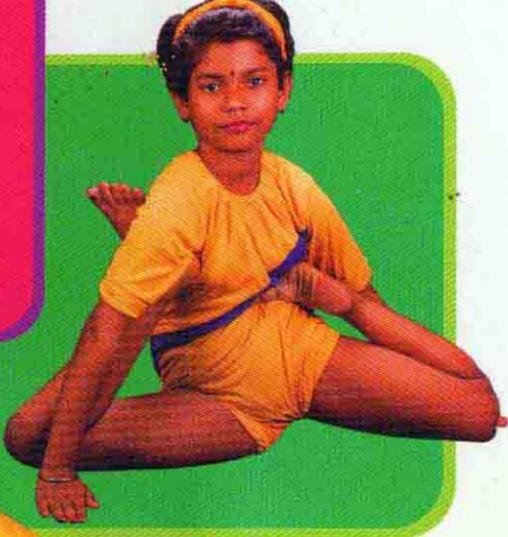
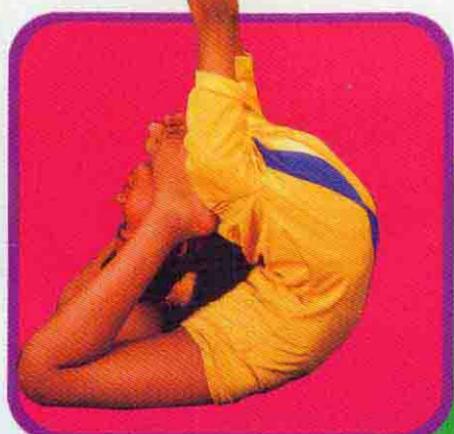

ಯೋಗಾಸನಾలು

ఆసనాలు వేసేముందు మొట్ట మొదటగా శీరు చేయాల్సినవి

1. తెల్లవారురుషామున లేచి కాలకృత్యాలు తీర్చుకోండి.
2. ఆసనాలు వేసే ముందు గోరు వెచ్చటి నీటితో స్నానం చేయండి.
3. తెల్లవారురుషామున ఆసనాలు వేయండి. ఆ సమయంలో గాలిలో (ప్రాణశక్తి ఎక్కువ ఉంటుంది. గాలి బాగా వచ్చే ప్రదేశం చూసుకుని వేయండి.
4. శబ్దాలు, గోలలు లేకుండా ఉండే ప్రదేశాన్ని ఎన్నుకోండి.
5. పలుచటి బట్ట నేలపై పరచి పద్మాసనం లేదా సుభాసనం మీ ఇష్టం.
6. ప్రశాంతంగా కనులు మూసుకోండి.
7. మీ ధ్యాన శ్యాసన మీద నిలపండి.
8. గాలి వదిలినిప్పుడు పొట్ట లోపలికి, పీల్చినప్పుడు ముందుకి వస్తుందో లేదో గమనించండి. (పొట్ట ద్వారా కాకుండా ఛాతీ ద్వారా గాలి పీలుస్తుంటే మీ శ్యాసన సరిగా కాదని గమనించండి)
9. ముందుకి వంగే ఆసనాలు వేసినప్పుడు గాలిని వదులుతూ, వెనక్కి వంగి ఆసనాలు వేసేటప్పుడు గాలి పీల్చుతూ ఆసనాలు వేయండి. ముందుకు వంగే ఆసనాలు వేయగానే వెనక్కి వంగే ఆసనాలు కూడా వెంటనే వేయాలి. అలాగే వెనక్కి వంగే ఆసనాలు ముందుకి వంగే ఆసనాలు వేయండి.
10. ఆసనం ఎప్పుడూ నెమ్ముదిగా వేయాలి.
11. వేసిన ఆసనంలో కొద్ది సెకన్లు ఉండాలి.
12. ఆసనం వేసేటప్పుడు నెమ్ముదిగా వేసి ఇంకా నెమ్ముదిగా మామూలు పోణిపునోకి రావాలి.
13. కుంభకం చేసేటప్పుడు (బి.పి) అధిక రక్తపోటు ఉన్నవారు కేవలం పది సెకన్స్ మాత్రమే చేయండి.
14. గాలి పీల్చటం, వదలటం లాంటి ఆసనాల్లో పైకి శబ్దం వచ్చేలా వదలటం, పీల్చడం చేయకూడదు. ప్రతిది నెమ్ముదిగా, సరళంగా ప్రశాంతంగా చేయాలి.
15. ఆసనాలు వేసేముందు గోరు వెచ్చటి నీటితో స్నానం చేయాలి.
16. యోగసనాల వల్ల ఎన్నో జబ్బులు తగ్గుతాయి. అదే స్నాయిలో జబ్బులు పెరిగే అవకాశం ఉంది. మీ శరీర ఆరోగ్య పరిస్థితి బట్టి ఆసనాలు నిర్దించుకుని చేయండి.

17. ఏ ఆసనం అయినా సరే రోప్పుతూ, అయాసపడుతూ చేయకండి. మీ బాఢికట్టాసిలిని గుర్తించి తుంతేసే ఉండుండి.

18. యోగలో ముందు ఆసనాలు, ప్రాణాయామం మధ్య, ధ్యానం చివర ఉండాలి.

19. మీరు ఎంతసేపు యోగ చెయ్యాలో నిర్జయించుకున్న సమయాన్ని 3 థాగాలుగా చేసుకుని 1) మస్యూలర్ యోగ (Muscular yoga): కండరాలను ప్రధానంగా పనిచేయించే యోగ, 2. రెసిప్రోరటరి యోగ (Respiratory yoga) : ఊహిరితో చేసే యోగ, 3) మెంటల్ యోగ (Mental yoga) : మనసుతో చేసే యోగ. ఈ మూడు కవర్ అయ్యేలా చూసుకోండి. అప్పుడే యోగ తాలూకూ పరిష్వార్థమైన ఘలితాన్ని పొందగలరు.

20. ప్రతి ఆసనానికి ముందు వెనుక, రిలాక్స్ కోసం దండాసనంలేదా శవసనం తప్పనిసరిగా వేయండి. ఆసనం వేసేటప్పుడు అలసట వస్తే శవసనం 2 నిమిషాలు వేసి ఆపై ఆసనంలోకి వెళ్ళండి. 8 నుంచి 60 సంవత్సరాల వాళ్ళు మాత్రమే యోగ చెయ్యాలి।

21. యోగలో గుర్తుపెట్టుకోవాల్సిన మరో ముఖ్యమైన సంగతి ఆసనంలోకి ఎలా వెళ్ళామో అలాగే వెనక్కి రావాలి.

22. ఆసనం వేసేటప్పుడు మీ ధ్యాన శ్యాసనమీద నిలిపి కనులు మూసుకుని నెమ్మిదిగా ఆసనం పూర్తి చేయండి.

23. ఆసనం వేసినప్పుడు, కనులు మూసుకున్నప్పుడు పక్కల బిగుట్టడం, మోహన్ని బిగించడం చేయకండి. ప్రశాంతత ప్రతి రూపంలా ఉంచండి.

24. అడవాళ్ళ ఆసనాలు సమయంలో బిగుతు బట్టలు బ్రాలు, జాకెట్స్ లాంటివి ధరించకుండా ట్రై డ్రెస్ వేసుకుని చేయాలి.

25. అలాగే ఆడవాళ్ళ మయ్యారాసనం, పూర్ణమత్స్యసనం వేయరాదు. అలాగే అనారోగ్య సమయంలో కూడా ఆసనాలు వేయకండి.

26. ఆసనాలు వేయటానికి ముందు సుమారుగా 3 గంటలు ముందు ఘన పదార్థాలు తీసుకుని ఉండాలి. అలాగే ద్రవ పదార్థాలు, కాఫీ, టీ, పాలు లాంటివి అరగంట ముందు తీసుకుని ఉండాలి.

27. యోగ ప్రాక్షిసెన్ ఆసనాలు ముందు ఆపై ప్రాణాయామం చివరగా ధ్యానం ఉండాలి.

28. పూడ్రోగము, ఉబ్బిసము ఉన్నవారు యోగ మాస్టర్ సారధ్యంలో యోగ ప్రాక్షిస్ చేయాలి.

29. యోగ చేసేటప్పుడు సాధకులు ఆభరణములు, వస్తువులు ధరించరాదు.

30. యోగ సాధన అయ్యాక వి ఆపోరం తీసుకోవాలన్నా ద్రవ పదార్థాలకి 20 నిమిషాలు, ఘన పదార్థాలు 40 నీల గావ్ ఉండాలి.

31. ఆసనం సమయ ది బెస్ట్ ఉదయం 5-30 నీల నుండి 6-30 లేదా 6-30 నుండి 7-30 ఈ సమయంలో కాస్కిక్ రేస్ రిపీట్ అవుతుంది. యూనివర్సిల్ పవర్. వీలుకాని వాళ్ళు సాయంత్రం 5-30 నుండి 6-30 ఈ రెండు సమయాలు సరి అయినవి.

మరు సరైన శ్యాసన తీసుకుంటున్నామా?

ఈ ప్రశ్న కొద్దిగా కన్వ్యూషన్స్గా, అర్థం కాకుండా ఉంది కదూ. కాని దీని గురించి ఘన్ తెలుసుకోవాలి. ప్రతి ఒక్కరూ ఎందుకంటే చాలా మంది మనలో సరైన శ్యాసన తీసుకోవటం లేదని పరిశోధనల్లో తేలింది.

ఇప్పుడు మీరు సరిగ్గా సరైన రీతిలో శ్యాసన తీసుకుంటున్నారో లేదో చూద్దాం.

1. కాలకృత్యాలు... స్నానం.... పూర్తి చేసుకోండి.

2. 5-30-6-00ల మధ్య బ్రాహ్మణ ముహూర్త సమయం బెస్ట్... ది బెస్ట్.

3. ఈ సమయంలో యూనివర్సిల్ పవర్, కాశ్మీర్ రేస్ రిపీట్ అవుతాయని అంటారు. ఈ సమయంలో రెండు సార్లు రిపీట్ అవుతాయి.

4. పలుచటి బట్టని నేలపై పరపండి.

5. పద్మసనం, సుభాసనం, వజ్రాసనం...

6. ఈ మాడింటిలో మీకిష్టమైన ఆసనాన్ని వేసుకోండి.

7. ప్రశాంతంగా కశ్చ మూసుకోండి.

8. మీ దృష్టి పొట్ట కదలికల మీద పెట్టండి.

9. గాలి తీసుకున్నప్పుడు పొట్ట ముందుకు వెళ్ల వెనక్కి వెళ్ళండా. అలాగే ఛాతీ ముందుకు, వెనక్కి... అలాగే గాలి వదలినప్పుడు ఛాతీ ముందుకా, వెనక్కా... బాగా గమనించండి. రెండు నిమిషాలు వికాగ్రతగా గమనించండి. కశ్చ మూసుకుని శ్యాసన మీద దృష్టి పెట్టండి..

ఓ. రెండు నిమిషాలు అయిపోతాయి. నెమ్మిదిగా కశ్చ తెరవండి.

10. గాలి పీల్చినప్పుడు లోపలకు, బైటకు, అలాగే గాలి వదలినప్పుడు పొట్ట కదలిక లోపలికి, బైటకి పేపర్సై రాసి పెట్టండి.

ఓ. వీడి కర్క్ మీకే తెలుస్తుంది. ముందుకు వెళ్లండి.

- మళ్ళీ కళ్ళు మూసుకోండి....
- దృష్టి శ్వాస మీద పెట్టండి.
- పొట్టని నెమ్ముదిగా లోపలికి లాక్కుంటూ, గాలి వదలండి.... నెమ్ముదిగా.... చాలా నెమ్ముదిగా... పొట్టని వీలయినంత లోపలికి లాక్కుంటూ....
- వెంటనే గాలి తీసుకోండి.
- మళ్ళీ గాలి వదలండి.. అలా పదిసార్లు చేయండి.

వన్...టూ... త్రీ... భోర్... జాగ్రత్తగా గమనించండి. మీరు గాలి వదులుతున్నప్పుడు పొట్ట లోపలికి వీలయినంత నెమ్ముదిగా లాక్కుంటూ... ఆపై గాలి తీసుకోండి. ఫైవ్... సిక్స్... సెవన్.... ఎయిట్... నైన్.... టాన్... టికే..

కళ్ళు తెరవండి.

ఇప్పుడు చెప్పండి. ఇంకా అర్థం కాకపోతే పొట్టపై చేయి పెట్టుకుని చూడండి. గమనించండి. మీకు తెలుస్తుంది. తేడా..

- గాలి వదిలినప్పుడు పొట్ట లోపలికి.
- గాలి తీసుకున్నప్పుడు పొట్ట ముందుకు...

ఓ.కె. అది. అది కరెక్ట్గా శ్వాస తీసుకునే పద్ధతి. ఇంకా గమనించండి. బాగా బాగా గమనించండి....

మీ శ్వాస తీసుకునే పద్ధతి రిలాక్స్గా ప్రశాంతంగా ఉంటుంది.

దురదృష్టవశాత్తు చాలా మంది ఛాతితో గాలి తీసుకుంటారు. అనార్గ్యం వల్లనేకాదు. నాగరికత వల్ల కూడా.

టక్ చేస్తుంటారు. దాని వల్ల గాలి తీసుకునే పొట్ట డ్యూటీ కొంత ఛాతీ తీసుకుంటుంది. ఒక పని మరికరు చేస్తే ఏమవుతుందో తెలీంది కాదు కదా!

సో.. మీరు సరైన పద్ధతిలో శ్వాస తీసుకుంటాంటే ఓ.కె. లేకపోయిన వదిలివేయండి. మీ మనసులోంచి పూర్తిగా తీసేయుండి. ఈ పుస్తకం చివరి కొచ్చేసరికి మీకు తెలియకుండానే శ్వాస సరైన పద్ధతిలో అవుతుంది.

ఆరోగ్యానికి, ప్రశాంతత, అత్యు విశ్వాసానికి మన హర్షకుల నుంచి సంక్రమించిన యోగలోకి వెళ్ళాం.

ఆసనాలు 5 రకాలు

మొదటివి కూర్చుని వేసే ఆసనాలు వజ్రాసనము, పద్మాసనం అలాగే మంచుని వేసే ఆసనాలు నటరాజాసనం, వృక్షాసనం, ఈ రెండు వేసేటప్పుడు కళ్ళు తెరిచి సేలమీద ఏ చిన్న పాయింటైన్ గురించి దాని మీద దృష్టి కేంద్రికరిస్తే బ్యాలెన్స్ తప్పదు.

ఇక మూడో విధానం భోర్లాపడుకుని వేసే ఆసనాలు భుజంగాసనం, ధనురాసనము, వెల్లికలా పడుకుని వేసే ఆసనాలు నౌకాసనము, పవనముక్కాసనం (ఘగర వ్యాధి గ్రస్తులకు సంబీళి లాంటివీ ఆసనాలు) ఇక చివరగా తలక్రిందులుగా వేసేవి. సర్పాంగాసనము శీర్శాసనము. యోగ చేసేటప్పుడు తప్పక గుర్తుంచుకోవాల్సిన ముఖ్యమైన విషయం.

స్థిర సుఖ ఆసనము

ఏ ఇబ్బంది లేకుంటేనే ఆసనం వెయ్యండి. బాధపడుతూ చికాకు పడుతూ వేయుకండి. మీకున్న వ్యాధికి వజ్రాసనం మంచిదని వజ్రాసనము వేశారు. కానీ ఆ ఆసనంలో మీకు కాళ్ళు తిమ్మిల్లు ఎక్కువ అయ్యాయని అనుకుండాం.

మీ వ్యాధికి వజ్రాసనం మంచిదయతే అవ్యామి. అలా అని బాధపడుతూ వెయ్యటం వల్ల మీకున్న వ్యాధి తగ్గదు సరి కదా కొత్త సమస్యలోస్తాయి. సో.... స్థిర సుఖాసనం... యోగకి ఆధ్యాత్మిక పతంజలి మహార్షి చెప్పింది కూడా అదే. సుఖ స్థిర ఆసనం.

మొత్తం ఆసనాలు 5 రకాలు

- కూర్చుని వేసే ఆసనాలు : వజ్రాసనం, పద్మాసనం మొదలగునవి.
- నించుని వేసే ఆసనాలు : వృక్షాసనము, నటరాజాసనం మొదలగునవి.
- బోర్లా పడుకుని చేసే ఆసనాలు : భుజంగాసనం, ధనురాసనం మొదలగునవి.
- వెల్లికలా పడుకొని చేసే ఆసనాలు : పవనముక్కాసనం
- తలక్రిందులుగా చేసే ఆసనాలు : శీర్శాసనము, సర్పాంగాసనము మొదలగునవి.

ఆసనాలు ప్రారంభంచే ముందు

శ్రీధింగ్ ఎక్స్‌రెస్జె

ఓం కారం

1. పద్మాసనం... సుఖాసనం... వజ్రాసనం మీ కిష్టమైన పద్ధతిలో పలుచబడ్చి నొనం చేసి కూర్చోండి.
2. ముఖంలో ప్రశాంతత తెచ్చుకోండి.
3. వన్... ఉండూ... త్రీ... ఛోర్... పైవ్... ఓక్.
4. పొట్టని లోపలికి లాక్కుంటూ.... గాలి వదులుతూ.... అలా పదిసోర్లు చేసి ఆపై గాలి హర్షికా వదిలి మళ్ళీ గాలి బాగా వీల్చుకుని.. ఆ వీల్చిన గాలిలో.... మూడుసార్లు. ... పైకి రిథమిక్గా ... ఓం.... మళ్ళీ నెమ్ముదిగా గాలి వీల్చుండి.
5. మళ్ళీ... వీల్చిన గాలితో.... అనండి పైకే గాలితో పలకండి.
6. వీలయినంత నెమ్ముదిగా... మళ్ళీ పొట్టలోపలికి గాలి లాక్కుంటూ.. గాలి వదలండి.. అలా వీల్చిన గాలితో మూడో సారి... పైకే

ఓం

యోగ ప్రారంభించే ముందు ఓంకారం చెయ్యడం వల్ల మనసు ప్రశాంతంగా మారుతుంది. నెమ్ముదిగా... చాలా నెమ్ముదిగా కళ్ళు తెరవండి. ఒక ఆధ్యాత్మిక భావం అలవడుతుంది. రోజు యోగ ప్రారంభించగానే మొదట శ్రీధింగ్ ఎక్స్‌రెస్జె.... కంటిన్యూగ్ అలాగే కళ్ళు మూసుకుని ఓం కారం చేయాలి. ఆటోమేటిక్గా మీ శ్వాస సరైన పద్ధతిలో వస్తుంది.

యోగ అంటే అర్థం

అసనాలు? ప్రాణయామమా... ధ్యానమా ఏమిటి? పైవన్ని యోగలో భాగాలు కాదు. అన్ని కలిపితేనే యోగ.

ఓ గంట సేపు కేటాయిస్తే, గంట ధ్యానం చెయ్యడం ద్వారానో, గంట ప్రాణయామం చెయ్యడం ద్వారానో, మొదటి పద్ధతి అసనాల ద్వారానో సరైన రిలాక్స్ రాదు.

మూడు కలపాలి. గంట సేపు సమయం కేటాయిస్తే అరగంట అసనాలకి పదినిమిషాలు ప్రాణయామం ఇరవై నిమిషాలు ధ్యానానికి కేటాయిస్తేనే యోగ తాలూకు పరిపూర్ణమైన ఫలాన్ని పొందగలరు.

యోగ ఎప్పుడు చెయ్యాలి?

ఎప్పుడైనా ఏ సమయంలోనైనా చేసే ముందు అరగంట ముందు వెనుక ఏ ఆహారము డ్రవపదార్థం సయితం తీసుకోకుండా యోగ చెయ్యాలి? (రోజు వారి మీ ఆహార నియమాల్లో మార్పా చేసుకోవాల్సిన పనిలేదు) కానీ.

దిబెస్ట్.... ది బెస్ట్... సమయం

ఉదయం (బ్రహ్మ మూహార్ష సమయం. 5-30 నుండి 6-30 వరకు ఆ తరువాత సరైన సమయం

సాయంత్రం 5-30 నుండి 6-30 వరకు

ఔ సమయాల్లో మాత్రమే యూనివర్సిటీ పవర్, కాస్కి ఎనర్జీ రిలీజ్ అవుతుంది. ఉదయం పూట డెండుసార్లు, సాయంత్రం ఒక్కసారి రిలీజ్ అవుతుంది. అత్యుధికమైన జీవశక్తి రిలీజ్ అయ్యేది అప్పుడే... ఎప్పుడు చేస్తారో మీ ఇష్టం.

యోగి లక్షణం

శ్లో॥ వశు: కృశత్వం వదవే ప్రసన్నతా
నాద స్వంత్వం నయనేషు నిర్వలే
ఆరోగ్య బిందు జయోగి దీపనం
నాడీశుద్ధి హరయోగి లక్షణం

శరీరము కృషించుట అనగా చిక్కియుండుట, ముఖము తేజస్సు, స్వంత్మైన వాక్య, దృఢముగా మాట్లాడుట, నిర్వలమైన నేత్రములు, మంచి ఆరోగ్యము, బిందు జయము, బ్రహ్మచర్యమును పాచించు శక్తి అంటే ఇంద్రియ స్వాధీనము, బుద్ధికుశలత, అగ్ని దీపి, చక్కని ఆకలి. నాడీమందలము బలముగా ఉండుట ఇవియే హరయోగి లక్షణములు.

అష్టాంగ యోగములు

ప్రయిన్, అందోళన, ప్రౌపర్చెస్తన్, ప్రతి దానికి పెస్తన్... మాటలేయో ఎదుటివారితో, ఆలోచనమో మరక్కడో, ప్రతి దానికి విసుగు, కోపం, దాని వల్ల లెక్కకి మించిన అనాలోగ్యాలు....

అలాంటి టెస్తన్నని తగ్గించుకుని, శరీరాన్ని, మనసుని ఓ దగ్గర ఉంచుకోకపోవటం, మనసు మీద పట్టులేకపోవటం.

అలాంటి వాటిని అధిగమించబానికి పూర్వము మహార్థులు.... సిద్ధులు... యోగులు చక్కబై దారి మాపించారు. సైకో సోయాటిక్ వ్యాధులు తగ్గించబానికి ముఖ్యంగా మన భారతదేశంలో ఈ క్రింద యోగ పద్ధతులున్నాయి. అష్టాంగ యోగలోకి వెళ్లే ముందు కొన్ని ప్రాచీన యోగ పద్ధతులు:.

- 1) జ్ఞాన యోగః: జ్ఞానం ద్వారా గమ్యాన్ని చేరటం. విజ్ఞానంతో నిన్ను నీవు తెలుసుకోవటం, స్వస్తి రహస్యం తెలుసుకుని దానికి మూలమైన కేంద్రాన్ని చేరుకోవటం.
- 2) భక్తి యోగః: భక్తి ద్వారా గమ్యాన్ని చేరటం. తమని తాము అర్పించుకోవటం.
- 3) కర్మయోగః: ప్రతి ఫలాన్ని ఆశించకుండా, తన విద్యుత్థర్యాన్ని తాను నిర్వర్తించటమే కర్మయోగ.
- 4) మంత్రయోగః: మీ కిష్టమైన మంత్రాన్ని లేదా శబ్దం ద్వారా... రామ కావచ్చు, ఓం కావచ్చు చేరవలసిన గమ్యాన్ని చేరటం.

- 5) యంత్ర యోగః: ఇష్టమైన భగవంతుని విగ్రహరూపాన్ని ప్రతిష్ఠించుకుని ఆధించటం, అందులో లీనమవ్వటం.
- 6) లయ యోగం: ఇష్టమైన దానిలో ఇమిడిపోవటం, కలిసిపోవటం, అదేలోకంగా జీవించటం.
- 7) కుండలిని యోగః: శరీరంలో ఇమిడియున్న తెలియని శక్తిని బైటికి తీసి, దానిద్వారా గమ్యాన్ని చేరటం,
- 8) తంత్ర యోగః: మంత్ర, తంత్రముల ద్వారా సాధించటం.

ఇక అష్టాంగ యోగములు

యోగ మనకి గ్రంథ రూపంలో పతంజలి2-4 శతాబ్దాల ముందే అందించారు. అంతకు ముందే 5000 సంఘారి క్రితం సుంచే యోగ ఆచరణలో ఉండని పరిశోధకులు అంటుంటారు. పతంజలి గారు దీన్ని ఆరోగ్యశాస్త్రంగా చెప్పలేదు. అందుకని అష్టాంగ యోగ ఏది అచరించినా సుఖ, ఆరోగ్య సంతోషాలతో ఉండటం ముఖ్యం.

అష్టాంగ యోగ యుమ, నియమ, ఆసన, ప్రాణాయమ, ప్రత్యాహార, ధారణ, ధ్యానసమాధి అని ఎనిమిది విధాలుగా ఈ ప్రపంచానికి శెలవచ్చారు.

- 1) యుమము: ఇందులో 5 రకాలు. అహింస, సత్యం అస్థేయము, బ్రహ్మచర్యము, అపరిగ్రహము.
- 2) నియమము: దీన్ని కూడా 5 రకాలుగా చెప్పారు. శాచము, సంతోషము, తపస్సు, స్వాధామము, ఈక్షవరీ ప్రశిథానము.
- 3) ఆసనాలు: ఏ ఏ భంగిమలలో కూర్చువాలి
- 4) ప్రాణాయమము: శాసని బంధించటం
- 5) ప్రత్యాహారము: (మన ఇంద్రియాలను స్వాధీనంలో ఉంచటమే) ప్రత్యాహారం
- 6) ధారణము: ఏకాగ్రత కలిగి ఉండటమే ధారణ అని పతంజలి పేర్కొన్నారు
- 7) ధ్యానం: దీని వల్ల సమాధిని పొందటానికి సులువుగా ఉంది.
- 8) సమాధి: మాటలతో రాతలతో చెప్పలేని స్థితి సమాధి.

1) యుమము:

అహింస: నీ వల్ల, నీ మాటల వల్ల ఎవ్వరినీ బాధించకుండా ఉండటమే అహింస సత్యము: ప్రాణం పోయినా సరే సత్యాన్నే పలకడం

అస్తేయము: పరుల సౌత్తు దొంగలించకుండా ఉండటం, ఆ దొంగతనం ఏ రూపంలో ఉన్న అరికట్టడం.

బ్రహ్మవర్యం : పెళ్ళికాకుండా ఆంజనేయస్వామి భక్తునిలా ఉండటం కాదు. ఇక్కడ బ్రహ్మవర్యం అర్థం ఒకటే మాట... ఒకటే బాణం... ఒకటే భార్య.. అదే రాముడి బాట.

అపరిగ్రహము: నీకున్నదానిలో నువ్వు తృప్తిపడు, సంతోషించు, ఆశించకు, ఆరాటపడకు, ఆందోళనచెండకు.

2) నియమము:

శాచము: నీటినెన్, శుభ్రత, మంచి బట్టలతోపాటు పై శరీరంతో పాటు మనసుని శుభ్రంగా ఉంచటం. ఈ శరీరం శుభ్రత లేకపోయినా పర్మాలేదు. మనసు శుభ్రంగా ఉండాలి. ఎందుకంటే ఈ మనసు మళ్ళీ జన్మువత్తాలి.

సంతోషం : ప్రాధ్యాతీ నుంచి కష్టపడ్డారు మీకు వందెవచ్చింది. పక్కవాడికి రెండొందలొచ్చింది. వంద గురించి ఆలోచించి నీ కర్మనిబట్టి ప్రతిఫలమని సంతృప్తి చెందు అప్పుడే నుఖం, అదే సంతోషం.

తపస్సు: జీవన పోరాటంలో అనేక దెబ్బలు తగులుతుంటాయి. మంచి జరిగినప్పుడు ఎగొద్దు, చెడు జరిగినప్పుడు విరగొద్దు, భ్యాలెన్స్... దేనికి చలించకుండా ఉండటమే తపస్సు.

సాధ్యాయము: నిన్న నీవు తెలుసుకోవటం. గ్రంథపరన ద్వారా ధ్యానాన్ని సమపొర్చించటము. సత్కసాంగత్యంతో బంధ విమోచనకు దారి కనుకోవటం.

ఈశ్వర ప్రణిధానము: సర్వం సహ ఈశ్వర అర్పితం. మనల్ని సృష్టించిన ఆ శక్తికి అంతా అర్పితం. అదే ఈశ్వర ప్రణిధానము.

3) ఆసనాలు:

ఏ పథ్థతిలో అయితే సుఖంగా కూర్చోగలమో, అదే ఆసనమని శెలవిచ్చారు పతంజలి. అసనాల సమయంలో ఏలాంటి ఇబ్బందికి లోనయినా ఆసనంలోంచి బైటికాచ్చేయ్యాలి. ఈ సృష్టిలో ఎన్నో లక్షల ప్రాణులున్నాయి. ప్రతి ప్రాణి మీద ఆసనం ఉంది. ప్రజాధారణ పొందినవి, లభ్యమైనవి, కొన్నే మనకు ఈ ఆసనాల వల్ల శక్తి విడుదల అయి నాడీ వ్యవస్థ హర్షోన్ వ్యవస్థ పటిష్టమవుతుంది.

4) ప్రాణాయామము:

శ్వాసి బంధించటం, క్రమబద్ధికరించటమే ప్రాణాయామము. అలాశ్వాసని నియంత్రించడం ద్వారా చెడు వాయువు బైలీకెళ్ళి ప్రాణవాయువు చేరుతుంది. ప్రాణాయామంలోని కుంభకానికి విశిష్టమైన ప్రాధాన్యత ఉంది. ఈ ప్రాణాయామమువల్ల రక్తం శుభ్రపడి నరాలకి బలం చేకూరుతుంది.

5) ప్రత్యాహారము:

ఇంద్రియంలో ప్రాపంవిక విషయములపై మళ్ళీకుండా నిగ్రహించటమే ప్రత్యాహారము. మన ఇంద్రియాలు 11. అవి 5 జ్ఞానేంద్రియాలు, (కన్మ, ముక్కు) చెవి, నాలుక, చర్చము 5 కర్మేంద్రియాలు (చేతులు, కాళ్ళు, వళ్ళు, జన్మేంద్రియం, విరేచన ద్వారం) ఉథయేంద్రియము మనస్సు.

6. ధారణము:

ఏకాగ్రత, మనసుని బంధించుట, రూపం, శబ్దం, జీవః మంత్రం వీధైనా సరే. ఒకదాని మీద కేంద్రికరించుట ధారణ. ఈ ధారణనుంచే ధ్యానానికి మార్గం సుగమం అవుతుంది.

7. ధాక్షానం

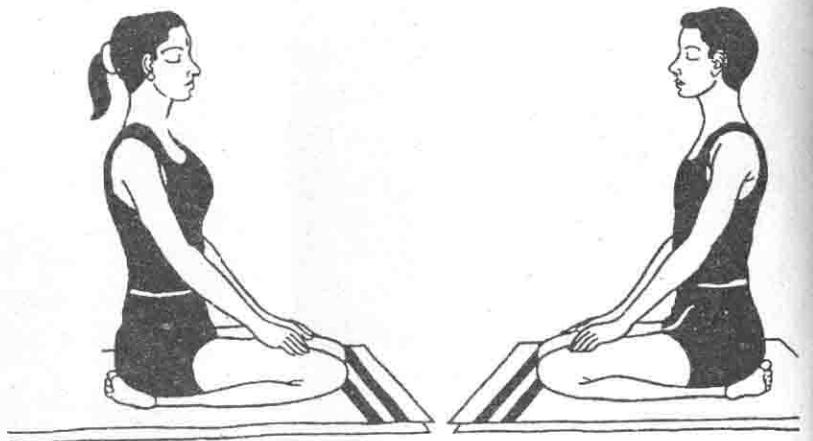
ఇందులో రెండు రకాలు, సగుణధ్యానం భగవంతుని గురించి తదేకమైన ధారపాత్రమైన మార్గాన్ని ద్వారం అంచారు. రెండోది నిర్మణ ధ్యానము. ఆత్మ రూపాలీనమయిన ధ్యానించి సమాధిని పొందటం.

8. సమాధి

అష్టాంగ యోగలో ముఖ్యమైనది. ఎందరో మహాత్ములు అనుభవించదగ్గవే. అందులోకి వెడితే కానితెలియనిస్తితి. జీవత్తును పరమాత్మలో కలుపుతత్త్వం.

యోగ సాధనతో మనకు సిద్ధులు లభిస్తాయని పతంజలి చెబుతాడు. వాటి ప్రభావానికి పరమాత్మలో ఐక్యంఅవ్వటమే మనంచెయ్యవలసిన పని.

వజ్రాసనము

ఈ ఆసనము శరీరంలో పిక్కలు గడ్డిగా వజ్రంలా తయారుచేయగలదు

1. మోకాళ్ళపై నిల్చుని బొటనవేళ్ళు రెంటిని దగ్గరగా ఉంచి, మడమల్చి మాత్రము విడిగా ఉండేటట్లు చూసుకోండి. అలాగే పిరుదుల్చి రెండు పాదాల మధ్యగా ఉండేటట్లుగా చూసుకుని కూర్చోవలెను. ఆ విధముగా కూర్చునప్పుడు పాదాల యొక్క లోపలి భాగములు, మడమలు కట్టిభాగాన్ని రెండు వైపులా తాకేలా ఉండాలి.
2. అరచేతులు మోకాళ్ళపై ఉంచి కూర్చోవలయును.
3. ఆ విధముగా కూర్చునేటప్పుడు తల, మెడ, నిటారుగా ఉండాలి.
4. కళ్ళు మూసుకుని శరీరము, మనస్సు ప్రశాంతముగా రిలాక్స్ గా ఉండాలి.

ఈ ఆసనాన్ని ఎంత సేపైనా వేయవచ్చును మిాకు ఎంత వరకు ఇబ్బంది కలగుండా ఉండేంత వరకు మాత్రమే వేయవలయును. గమనించవలసిందేమంటే భోజనము చేసిన తదుపరి 5 నుంచి 10 నిమిషములకు తక్కువగా కాకుండా ఈ ఆసనము వేసినందువలన జీర్ణశక్తి బాగుంటుంది. అంతేకాక మితిమిారి ఆహారం భుజించినా ఆహారము అరగక మలబద్ధకము అనిపించినా వజ్రాసనము వేయటం శ్రేయస్తరంగా ఉండి మంచి ఘలితాన్ని ఇప్పగలదు.

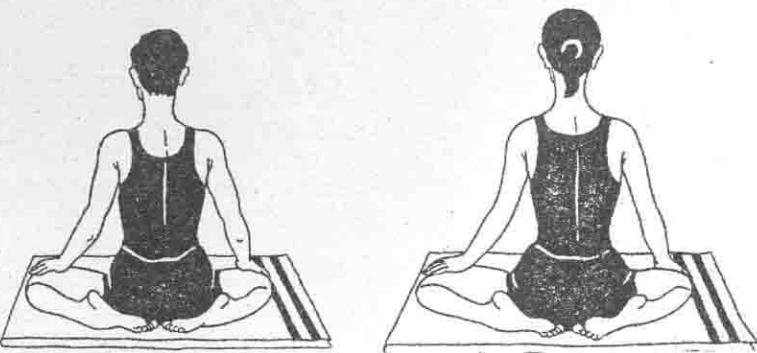
వజ్రాసనము వేసినందువలన అనేక ప్రయోజనములు కలుగును. వజ్రాసనాన్ని వేసినప్పుడు కాళ్ళకి ప్రవహించే రక్తము కట్టిభాగానికి ఉదరభాగానికి విస్తృతంగా వెడుతుంది. అందుచేత పొట్టలోని అవయవాలకి రక్తం విస్తూరంగా సరఫరా అవుతుంది. అంతేగాక హార్నియాకి, మెలలతో బాధలు పడేవారికి ప్రయోజనము చేకూర్చును.

శైవర్ ఎసిడిబి, అల్ఫర్లు కూడా ప్రయోజనకారి. వజ్రాసనము ధ్యాన ఆసనము, శైవర్ ఎసిడిబి, అల్ఫర్లు కూడా ప్రయోజనకారి.

ఈ వజ్రాసనము వేసేటప్పుడు తొడలు నొప్పి కలిగినట్లయిన కాళ్ళని కొడ్డిగా దూరంగా మోకాళ్ళ దగ్గర భార్షి ఏర్పాటు చేసుకోగల్లిన ఉపశమనము కలగలదు.

మొట్టమొదటిసారిగా ఈ ఆసనము వేసేవారికి చీలమండల వద్ద బాధగా ఉండి ఉన్నట్లయితే గానీ, ఎక్కువసమయం ఈ వజ్రాసనంలో ఉన్నప్పుడు కాళ్ళ నొప్పులుగా ఉన్నప్పుడుగానీ ఆసనంలోంచి బయటకు వచ్చి కాళ్ళ ముందుచాపి కాళ్ళను కదులుతూ ఉంటే ఉపశమనము కలుగును. ఈ ఆసనము మొదటిసారిగా వేసినప్పుడు సౌకర్యంగా ఉంటానికి మోకాళ్ళకి, మడమకి మధ్య టవల్ని మడతపెట్టి ఉంచుకోవలయును.

భద్రాసనము

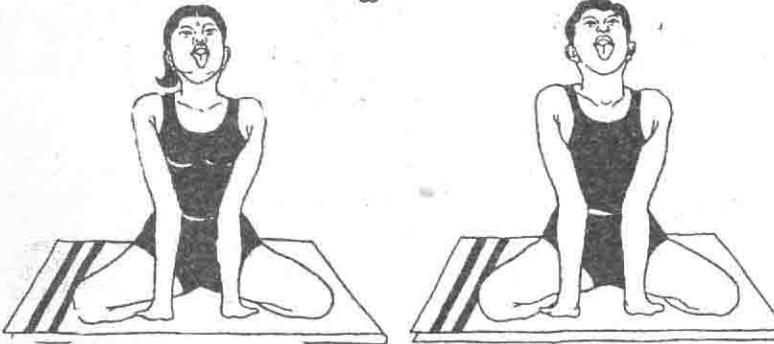
1. వజ్రాసనంలో రిలాక్స్ గా కూర్చోవలెను.
2. మోకాళ్ళను వీలయినంతవరకు ఎడంగా ఉంచి కాలివేళ్ళు మాత్రము భూమిని తాకేటట్లుగా ఉండాలి. పాదాల మధ్య పిరుదులు నేలను సమాంతరంగా ఉండేలాగున పాదాలను ఎండ చేయవలెను.
3. మోకాళ్ళ వీలయినంతవరకు ఎడంగా ఉంచటానికి ప్రయత్నించండి. అరచేతులు మోకాళ్ళను తాకే విధంగా ఉండాలి.

4. వజ్రాసనంలో కూర్చున్న తరువాత నాసికాగ్ర భాగముపై దృష్టిని పెట్టిసాధన చేయటానికి ప్రయత్నించండి. కనులు అలసటగా ఉన్నట్లుగా ఉంటే కొంచెము సేపు కనులు మూసుకుని, తరువాత సాధన చేయండి.

ఈ ఆసనం వేసేటప్పుడు ఏమైనాబాధగానీ కలిగితే వెంటనే ఆపివేయండి. క్రమం తప్పకుండా నిత్యము ప్రాక్ష్యేన్ చేస్తే కాళ్ళు మీ అధీనములోకి వస్తాయి.

ఈ ఆసనము అద్యుతమైన మెడిటేషన్ గలది. వజ్రాసనము యొక్క సమాన ప్రయోజనము గలదే. అవసరమనిపిస్తేనే మాత్రం దుప్పటిని పిరుదుల క్రింద పెట్టుకోవచ్చును.

సింహాగర్జునాసనము

గడ్డించే సింహంలా ఉండే ఆసనము ఇది.

1. ఒక అడుగున్నర ఎడంలో మోకాళ్ళు రెండింటిని వజ్రాసనంలో ఉంచవలయును.

2. రెండు అరచేతుల చేతి వేళ్ళు మన శరీరముపై ఉండేలాగున ఆరచేతులను మోకాళ్ళు మధ్య నేలపై ఆన్ని పెట్టవలయును.

3. చేతులను నిలువుగా పెట్టి దానీ ఆధారముతో ముందుకి వంగవలయును. విల్లువలె వెనుకభాగము ఉంచి సాధ్యమయినంత వరకు తలను వెనుకవైపుకి వంచి మెడ భాగంలో చలనము గమనింపవలయును.

4. కట్టు నెమ్ముదిగా తెరుస్తూ కనుబొమ్మల మధ్య దృష్టి పెడుతూ శరీరాన్ని మొత్తం రిలాక్స్గ్రా ఉంచాలి.

5. ముక్కుద్వారా మాత్రమే గాలిని నెమ్ముదిగా పీల్చాలి. ఉచ్ఛాశించే చివరలో నోటిని తెరచి నాలుకను చుబుకాన్ని తాకే విధంగా బయటకు తీసుకురావాలి.

6. నిశ్శాసించే సమయంలోనోటిని సాధ్యమైనంత వరకు తెరచి, గొంతు నుండి ఆం... హా శల్మము వచ్చేలా ఉండాలి. పూర్తిగా నిశ్శాసించిన తరువాతనే నోటిని పూర్తిగా మూసి ఉచ్ఛాశించాలి. ఇది ఒక పర్యాయముగా భావించాలి.

ప్రతి నిత్యము క్రమం తప్పకుండా 5 సార్లు సాధన చేయగలిగిన ఆరోగ్యము బాగుంటుంది. ఈ ఆసనము ఏ సమయంలోనైనా వేసుకోవచ్చును. ఆరోగ్యము ఇంకా బాగుండాలనుకునేవారు 20 సార్లయినా వేసుకోవచ్చును.

ప్రయోజనములు:

గొంతు, నాసిక, చెవి, కన్ను, నోరు - మొదలైన వాటికి సంబంధము గల వ్యాఘులతో బాధపడేవారికి ఈ ఆసనము వలన అధిక ప్రయోజనము చేకూరుతుంది. చాతీ, డయాప్రమ్, వత్తిది తగ్గట్లానికి గాక స్వర సాధనకు మిక్కిలి ఉపయోగకరము.

పీరాసనము

1. వజ్రాసనములాగే కూర్చోవలయును.

2. కుడి మోకాలిని లేవనెత్తి కుడిపొదాన్ని నేలకు తాకించి, ఎడమ మోకాలి ప్రక్కన ఉంచవలయును.

3. కుడి మోచేతిని కుడి మోకాలు మీద పెట్టి కుడి ఆరచేతితో చుబుకాన్ని పట్టుకోవలయును.

4. ప్రశాంతముగా కట్టు మూసుకుని రిలాక్స్గ్రా ఉండవలయును.

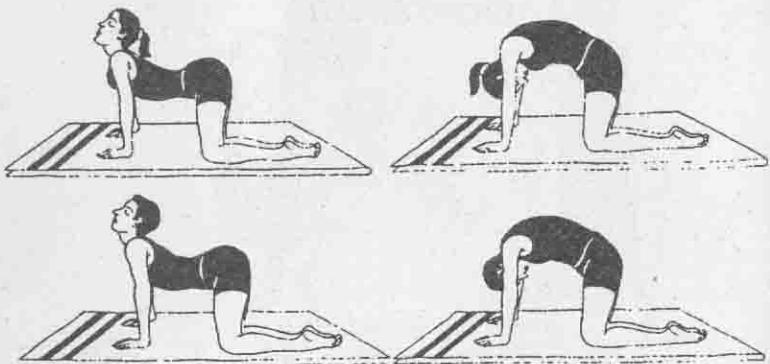
5. వెన్నెముక, తల నిటారుగా ఉంచిదేహము చలన రహితంగా ఉండేటట్లుగా ఉంచవలయును. అదే విధముగా ఎడమపాదం, కుడి మోకాలి ప్రక్కగా ఉంచి ఇదే ప్రకారముగా తిరిగి చేయవలయును.

ఈ ఆసనము కుడి, ఎడమలు మార్పుతూ నుహారు 2 నిమిషములనేపు చేయవలయును.

ప్రయోజనములు

ఈ ఆసనము వలన మనస్సు సమత్యులం ఉండగలదు. వికాగ్రత ఉంటుంది. అంతఃచేతన యొక్క అవగాహన పెరిగి భోతిక, మానసిక సమతల్యత ఏర్పడగలదు. ఆలోచనా పద్ధతిలో స్పష్టత ఉంటుంది. ఎడతగని ఆలోచనలు గల వారికి ఈ ఆసనము ఎంతో ప్రయోజనము చేకూర్చగలదు. అంతేగాక మూత్రపిండాలకి, కాలేయం, ఉదరభాగములకు ప్రత్యుత్పత్తి అవయములకు మంచిది ఈ ఆసనము.

మర్మలీ ఆసనము

దీనినే మార్మలాసనము అని కూడా పేర్కొనవచ్చును. పిల్లి ఆకారములో ఉంటుంది. కాబట్టి దీనికా పేరు.

1. వజ్రాసనములో కూర్చోవలయును.
2. చిరుదులను పైకెత్తి మోకాళ్ళపై నుంచని అరచేతులను నేలపై ఉంచవలయును.
3. మోకాళ్ళని కొద్దిగా ఎడం చేయవలయును.
4. మోకాళ్ళతో సరిస్థానంగా చేతుల మధ్య గ్యాప్ ఉంచవలయును.
5. దీనిని ప్రారంభ శకగా భావించవలయును.
6. తలపైకెత్తి నెమ్ముదిగా శ్యామలీలున్నా వెన్నెముకనూ లోపలిపైపుగా అణుస్తూ వీపును పల్లం చేయవలయును.

7. తలనునెమ్ముదిగా క్రిందకి వాల్పి వెన్నెముకను పైకి వచ్చేలా ఉపిరి వదలవలయును. ఉపిరి వదిలే ఆఖరు సమయంలో పొట్టను సంకోచింపజేస్తూ తొడలకు అభిముఖంగా రెండు చేతుల మధ్య తలను ఉంచి పొట్టని సంకోచింపజేయవలయును.

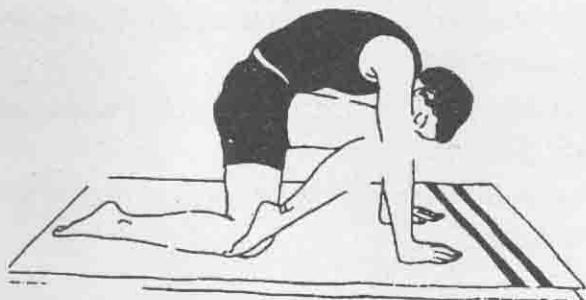
క్రమం తప్పకుండా నిత్యము 5 నుంచి 10 సార్లు చేయవచ్చును.

వెన్నెముకపై నుండి క్రిందకి క్రమంగా వంగినప్పుడు శ్యామ, శరీర కదలికలు ఒకదానిలో ఒకటి సింక్రమేష్టకావలయును.

ప్రయోజనములు:

భుజములు, మెడభాగము, వెన్నెముకలలో సాగే తత్వాన్ని ఆసనం వలన పెంపొందించుకోగలం. శ్రీలకు పునరుత్పత్తి క్రమముగా మృదుపుగా క్రమబద్ధికరించగలదు. గర్జవతులైన స్త్రీలు ఈ ఆసనము అరోమాసం వరకు చేయవచ్చును. స్త్రీలో బుతుసావక సమయాలలో కలిగే బాధలకు ఉపశమనం కలిగిస్తుంది ఈ ఆసనము.

వాయ్యప్పుాసనము

ఈ ఆసనం వేసిన పెద్ద పులిలా ఉంటాము.

1. వజ్రాసనంలో కూర్చోవలయును.
2. భుజాలను, అరచేతులను సరిగా క్రిందగా ఉండవలయును.
3. కుడికాలును నిటారుగా ఉంచి, పైకి వెనుయిపైపు సాగదీయాలి.
4. కుడిమోకాలు వంచి, కాలి వేళ్ళు తల వెనుక భాగానికి గురిపెట్టి ఉంచవలయును.
5. తలపైకెత్తి కాలివేళ్ళు తల వెనుక భాగానికి అనేటట్లుగా ఉంచవలయును. ఇది ప్రారంభధశకగా భావించాలి.

శశాంకాసనము

6. రెండో దశలో వీపు భాగము విల్యువలె ప్రకి లేపి తలని క్రిందకి వంచవలయును. కుడి పాదము నేలను తాకకూడదు.

7. మోకాలిని ఛాతీకి అదిమిపెట్టి ముక్కు మోకాలిని తాకేటట్లుగా ఉంచవలయును.

8. వెన్నెముక ఉబ్బుత్తుగా ఉండేటట్లుగా ఉంచవలయును.

9. నిశ్శాసిన్నా కళ్ళను మోకాళ్ళ మీద కేంద్రికరించాలి. పాదమును వెనుకకు తిన్నగా చేసి మరల కాలు సాగదీయాలి. ఇదే ప్రకారం ఎడమ కాలితో కూడ చేయవలయును.

పై ప్రకారంగా ప్రతి కాలితో 5 సార్లు చేయవలయును.

ప్రయోజనములు:

శరీరము వెనుక భాగాన్ని వంచి ముందుకి, వెనకకి ఈ ఆసనము వేయటం వలన వెన్నెముక యొక్క నరాలకు పటుత్వము పెరుగుతుంది.

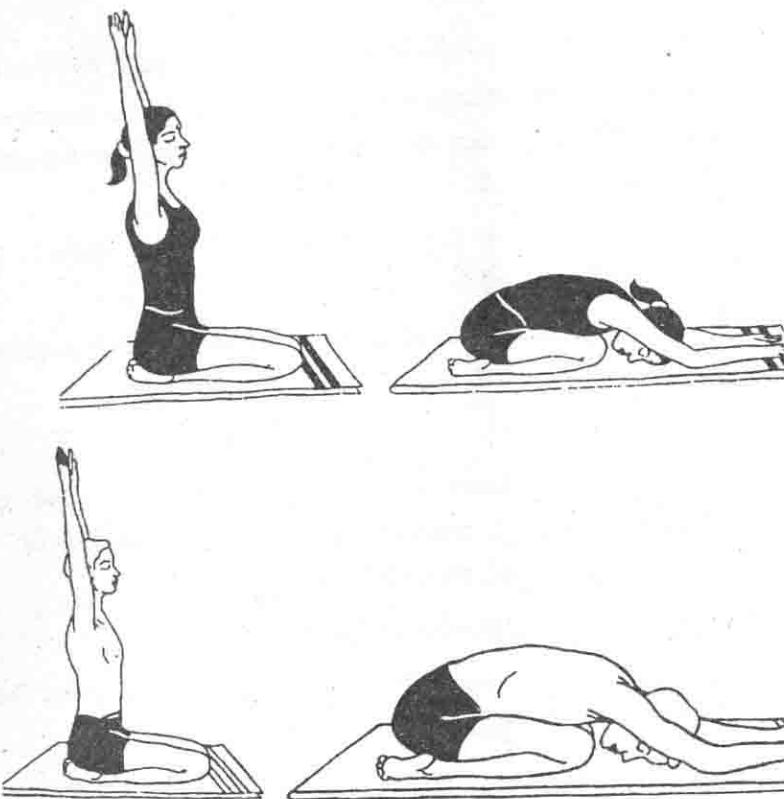
కటి ప్రదేశములోని నరాల వత్తిడిని తగ్గించి కాళ్ళు నరాలను వదులు చేస్తుంది.

స్త్రీలలో ప్రత్యుత్పత్తి అవయవములను టోన్ప చేయగలదు.

స్త్రీలకు ప్రసవం తరువాతగానీ, ఎక్కువ మంది పిల్లల్ని ప్రసవించినవారికి ఈ ఆసనము మంచి ప్రయోజనకారి.

ఈ ఆసనము ఉదరభాగములోని కండరములను, జీర్ణక్రియను పెంచాండించటమే గాక రక్తప్రసరణను ప్రేరేపింపజేయగలదు.

ఈ ఆసనము వలన తొడల భాగములో, తుంటి భాగములో క్రొవ్సును కరిగించు ఉకు మిక్కిలి ప్రయోజనకారి.

చంద్రుని పోలి ఉంటుంది. ఈ ఆసనము అంతోగాక ఈ ఆసనములో చెప్పలపేర్లని కూడ పోలి ఉండగలం.

1. వజ్రాసనములో కూర్చోవలయును.
2. తొడలపైన అరచేతులను మోకాలి పైభాగమున పెట్టుకోవాలి.
3. ప్రశాంతముగా కళ్ళమూసుకుని, కొంచెము సేపు రిలాక్షయి, వెన్నెముక, తల నిటారుగా ఉంచవలయును.
4. శ్యాస తీసుకునే సమయంలో చేతులను తలపై భాగానికి ఎత్తి వాటిని భుజములకు సమానంగా ఉంచవలయును.
5. గాలిని వదులుతూ తుంటి భాగము నుండి శరీరము ముందుకి వంచాలి.
6. చేతులను, తలను సన్మగా శరీరానికి సమంగా ఉంచవలయును.

7. చివరగా చేతులను, ముందుకి సాగదీస్తూ నుదురుభాగము మోకాలికి ముందు నేలను తాకేటట్లుగా ఉంచవలయును.

8. చేతులను కొంచెము వంచి మోచేతులు భూమికి తాకేటట్లుగా ఉంచవలయును.

9. పై ప్రకారంగా సౌకర్యంగా ఉన్నంతసేపు ఉండవచ్చును. ముందుగా తల బరువుగా తోచుచ్చును. అలా అనిపిస్తే కొంచెంసేపు అలానే ఉండవలయును. కొంతసేపటికి తగ్గిపోతుంది.

10. కొంచెముసేపు ఆ విధముగా ఉన్న తరువాత మెల్లగా చేతులను పైకెళ్ళి మిారు మరల వజ్రాసనంలోకి రావలయును.

పై ప్రకారంగా కనీసం 3 నిమిషములలో మూడు నుంచి 5 సార్లు క్రమం తప్పక నిత్యము సాధన చేయవలయును.

ప్రయోజనాలు:

1. వెన్నెముకలోని నరాలు కీళ్ళ డిస్కులలో అణచివేయబడటం వలన అనేక విధములుగా వీపు నొప్పికి కారణము. ఈ ఆసనమువలన సమస్యలు తీరి కీళ్ళ డిస్కులను వాటి యథాస్థితికి రావటానికి తోడ్పడగలదు.

2. అధినల్ గ్లాండ్స్ సక్రమంగా పనిచేయగలవు.

3. పొత్తికడుపు కండరాలు, కటిభాగ నరాల సక్రమంగా ఉండేటట్లు పెల్పిన పెరుగుదల సరిగా లేని స్త్రీలకు మిక్కిలి ప్రయోజనకారి.

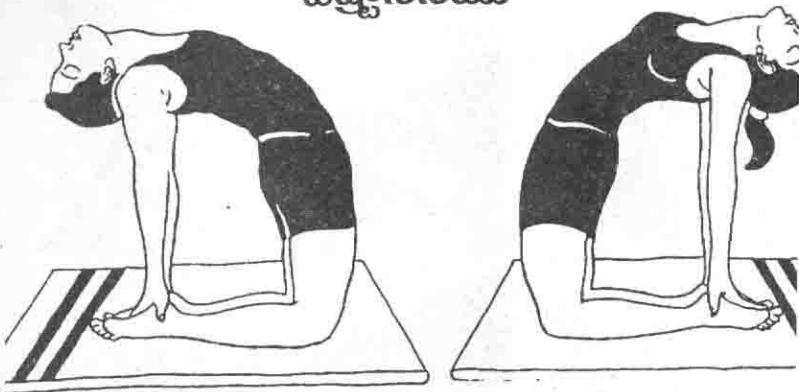
4. ప్రీ, పురుషుల యొక్కప్రత్యుత్పత్తి అంగాలలోని అవకత్తవకలను సరిచేయగలదు.

5. నిత్యము క్రమం తప్పక చేయుటవలన మలబద్ధకమును తొలగించుకోగలము.

6. ఈ ఆసనములలో వెన్నెముక మధ్యభాగము బాగా స్ట్రేచ్ చేయబడుతుంది. స్టీప్ డిస్కు సయాటికా ఉన్నవారికి మిక్కిలి ప్రయోజనకరము. అలాగే ఈ శశాంకాసనము వలన నడుము కండరాలకి వ్యాయామం, వెన్నెముకకి ముంచి ప్రయోజనకారి.

7. మానసిక వత్తిడులను ఈ ఆసనం మంచి ఫలితాన్ని కలగచేస్తుంది. ఈ ఆసనము వేసినందువలన తల, గుండె, తక్కువ ఎత్తులో ఉండటం వలన గుండెపై అదనపు భారం పడకుండా మొదడుకి రక్తప్రసారం సునాయాసంగా జరుగుతుంది. మొదడు ఎక్కువ రక్తాన్ని తీసుకుని, బాగా ఏకీవేట అవుతుంది.

ఉప్పొసనము

ఈ ఆసనము శరీరంలో పిక్కలు గట్టిగా వజ్రంలా తయారుచేయగలదు

1. వజ్రాసనంలో కూర్చోవలయును.

2. మోకాళ్ళపై నిలబడి ఊపిరిపీల్చుతూ శరీరము వెనకకి వంచవలయును.

3. నెమ్ముదిగా కుడిచేతిని అరికాలిమీద, ఎడమచేతిని ఎడమ అరికాలు మిాద వచ్చి ఉంచవలయును. ఉదరభాగాన్ని వీలయినంతవరకు ముందుకి తీసుకువస్తూ తొడలను వంచటానికి ప్రయత్నిస్తూ తలను వెన్నెముకకి సాధ్యమైనంత వెనకకి వంచవలయును. శరీరభారము మొత్తము కాళ్ళమీద చేతుల మీద ఉంటుంది.

4. వీలయినంత వరకు ఈ స్థితిలో ఉండవలయును.

5. నెమ్ముదిగా ఒక చేతిని ఒక మోకాలిని నుంచి వేరొక చేతిని వేరొక మోకాలి నుంచి విడిదీయాలి.

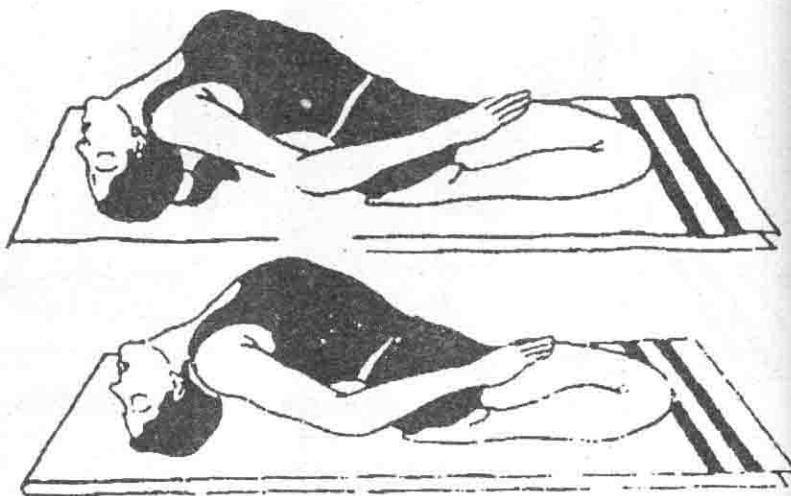
పై ప్రకారంగా 3 సార్లు చేయవలయును.

విపరీతమైన నడుము నొప్పి గలవారు సరైన గురువు ఆధ్వర్యంలో తప్ప వేయరాదు. కైరాయిడ్ గ్లాండ్ వ్యాకోచము చెందినవారు ఈ ఆసనము వేయరాదు.

ప్రయోజనములు:

జీర్ణక్రియ, పునరుత్పత్తి విధానాలకు అనుకూలము. పొట్ట, ప్రేపల్వీ సాగదీసి మలబద్ధకాన్ని నివారించగలదు. వెనకకి వంగుట వలన వెన్నెముక నరాలకి సామర్థ్యము పెరిగి, నడుము నొప్పి, భూజాలనొప్పిని నివారిస్తుంది. మెడ నరాలు, సాగదీయటం వలన కైరాయిడ్ గ్రంథిని ఏక్కివేట చేయగలదు. మెడనొప్పి (సర్వ్యకల్ స్పాండిలైట్స్) గల వారికి ఈ ఆసనము ఎంతో ప్రయోజనకారి.

సుప్తవజ్ఞాసనము

వజ్ఞాసనంలో నిద్రపోషటం ఈ ఆసనం ప్రాముఖ్యం

1. వజ్ఞాసనంలో కూర్చొపలయును.

2. మొట్ట మొదట కుడిమోచేతిని, చేతి ఆధారముగా తరువాత ఎడమ మోచేతి ఆధారంగా వీపును బాగా వెనకకి ఉంచాలి.

3. తలపై భాగం నేలను అనుకునే విధంగా వెనకభాగము విల్లువలె వంచవలయును.

4. రెండు చేతులను తొడలపై ఉంచవలయును.

5. మోకాళ్యను నేలకు తాకించినట్లుగా ఉండవలయును. అవసరమనుకుంటే మోకాళ్యను ఎడం చేసుకోవచ్చును. ఆ సమయం మోకాలి కండరాలకి, తొడలకి ఎక్కువ వత్తింది కలగకుండ చూసుకుని కళ్య మూసుకుని రిలాక్స్ అవ్వండి.

6. ర్యాసను నెమ్ముదిగా తీసుకోండి. కాళ్యను క్రమంగా సాగదియకుండా ఈ స్థితిలోకి రాకండి. లేకపోతే మోకాలి కీళ్య బెణికే ఆపకాశముంది.

వజ్ఞాసనములోకి వచ్చిన తరువాత కాళ్యను సాగదియవలయును. సాధారణముగానైతే ఒక నిమిషముసేపు సాధన చాలు.

తుంటినొప్పి గలవారు, కీళ్య సడలినవారు, మోకాలి సంబంధమైన బాధలు గలవారు ఈ ఆసనము వేయకూడదు.

ప్రయోజనములు:

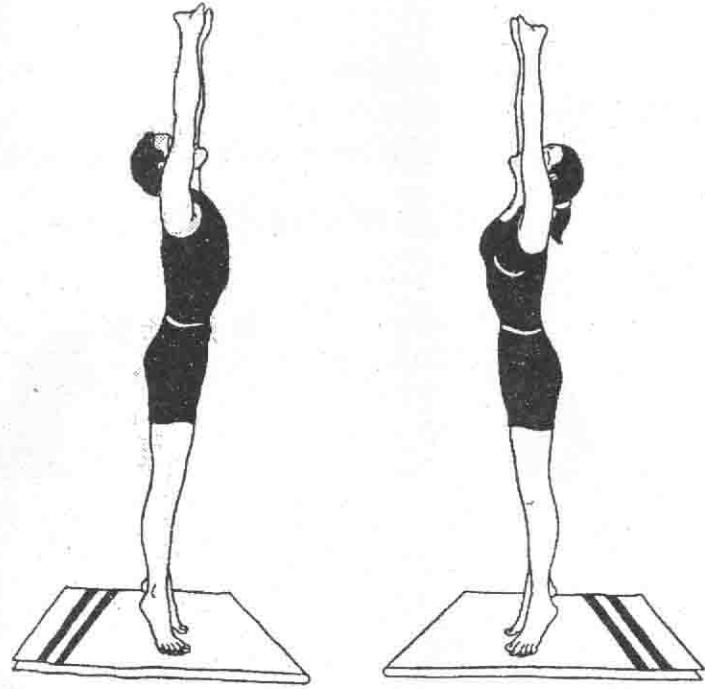
1. జీర్ణక్రియను, శుద్ధపరిచి మలబద్ధకమును నిహారించును. ఉదరభాగములకు వాయిములకు వ్యాయామము కలిగిస్తుంది. వీపు క్రిందభాగము, ఉదరభాగములకు ప్రయోజనము కలగజేయును.

2. వెన్నెముక నరాలకి పటుత్వము, చేకూర్చి వీపుని సాగదిస్తుంది. మెదనరాలు, క్లైరాయిడ్ గ్రంథి ప్రభావితమవుతాయి.

3. ఛాతీ సాధ్యమైనంత సంకోచ, వ్యాకోచాలు కలిగి విలయినంత ఎక్కువ ఎక్సిజన్ సరఫరా చేయగలదు.

4. ఆస్యా, బ్రాంకెట్టెస్, ఊపిరితిత్తులకు సంబంధించిన వ్యాధులకు మిక్కిలి ప్రయోజనకరముగా ఉంటుంది. ఈ ఆసనము ధ్యానములో కూర్చొటానికి వీలుగా కాళ్యని సరిచేయగలదీ ఆసనము.

తాడాసనము

నిలబడి వేసే ఆసనములు

1. వీపు వెనుకభాగము, భుజములు, కాలి యొక్క కండరాలు చక్కగా సాగి, శక్తి కలిగి ఉండటానికి ఈ ఆసనములు ఎంతో ప్రయోజనకరము.
2. ఎక్కువగా కూర్చుని పనిచేసేవారికి, వీపు నొప్పి కలవారికి ఈ ఆసనములు ఎక్కువ ఉపయోగకరము.
3. ధ్యానం చేసే సమయంలో వీపు తిన్నగా ఉంచటానికి అవసరమయ్యే కండరాలను శక్తివంతం చేయటానికి, ఊపిరితిత్తుల సామర్థ్యము పెంచి ప్రాణవాయు వును ఎక్కువగా నిల్వచేయటానికి ఈ ఆసనాలు ఎంతో శ్రేయస్కరం.
4. తుంబి నొప్పిగలవారు, ఈ నిలబడివేసే ఆసనములు సరియగు గురువుల పర్యవేక్షణలోనే వేయవలయును.

తాడిచెట్టు ఆకారంలో ఉంటాము. కాబట్టి తాడాసనము అని అంటాము.

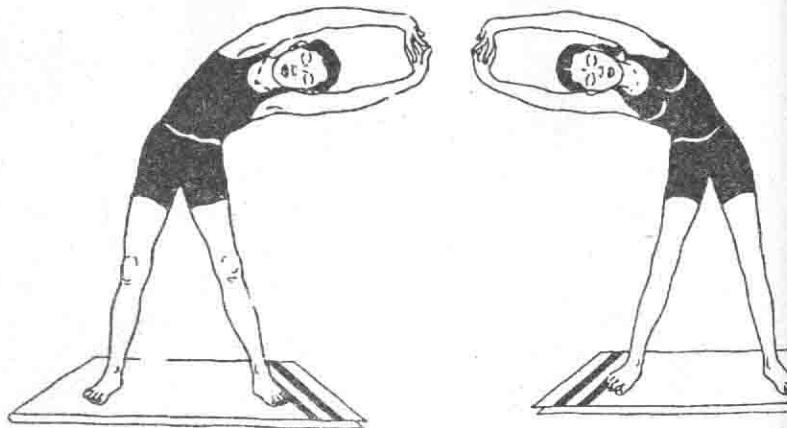
1. పాదములను 10 సెం.మీ. ఎడంగా పెట్టి శరీరానికి రెండువైపులా రెండు చేతులను పెట్టి నుంచుని ఉండాలి.
2. బరువును రెండు పాదాలపై సమంగా ఉండేటట్లుగా చూడవలయును.
3. చేతులను రెండుచేతి వేళ్ళను ఒకదానితో ఒకటి బంధించి పైకెత్తువలయును.
4. ఒక బిందువు వద్ద కేంద్రికరించి సాధన చేసేవరకు అలాగే ఉంచవలయును.
5. ఊపిరిని బాగా హీల్స్ చేతులను సాగదీసి భుజాలను ఛాతీని పైకెత్తువలయును.
6. కాలిచేళ్ళ మీద నుంచుని మడమలనెత్తువలయును.
7. జాత్రెన్న ఏ మాత్రము తప్పకుండా శరీరము మొత్తముపై నుండి క్రింద వరకు సాగదీయవలయును. కొన్ని సెకన్డ్లు కాలము అదే స్థితిలో ఉండాలి. నిశ్శాసించేటప్పుడు మడలను కిందకి అన్పువలయును.

8. కొన్ని సెకన్డ్ రిలాక్షయిన తరువాత మరల సాధన చేయవలెను. 5 నుండి పదిసార్లు చేయవచ్చును.

ప్రయోజనములు:

శారీరక మానసిక సమతులత్య ఈ ఆసనం ద్వారా సాధించటం, వెనైముక ప్రాంతంలో నరాలకు పటుత్తము కలుగుతుంది. ప్రేవుల, కండరాలు, పొట్ట సాగేటట్లు చేయగలదు. గర్భము థరించిన స్నీలు మొదటి ఆరు మాసముల వరకు చేయవచ్చును.

ఆర్యక్ తాడాసనము

ఒంగిన తాడిచెట్టు వలె ఉంటాము ఈ ఆసనములో

1. కాళ్ళని రెండించినీ రెండు అడుగుల దూరంలో ఉంచి నిలబడాలి.
2. చేతి వేళ్ళను ఒకదానితో ఒకటి బంధించి అరచేతులు బయటకు వుండేలా చూడాలి.
3. శ్వాస పీలుస్తూ రెండు చేతులను తలపైకి తీసుకురావాలి.
4. శ్వాసవిడుస్తూ కట్టిభాగము నుండి ఎడమప్రక్కకి మెల్లగా నడుము వంచవలయును.
5. కొంతసేపు అలానే ఉండాలి. నెమ్ముదిగా శ్వాసపీలుస్తూ యథాస్థితికి రావల యును.
6. అదే ప్రకారంగా కుడివైపున కూడా చేయవలయును. ఈ ప్రకారంగా 5 నుండి 10 సార్లు చేయవలయును.

ప్రయోజనములు:

కట్టిభాగం ఇరువైపుల చక్కని వ్యాయామం కలిగి కుడి, ఎడమ ఆంగ విన్యాస కండరాలకి ప్రయోజనము కలుగుతుంది.

కట్టి చక్కాసనము

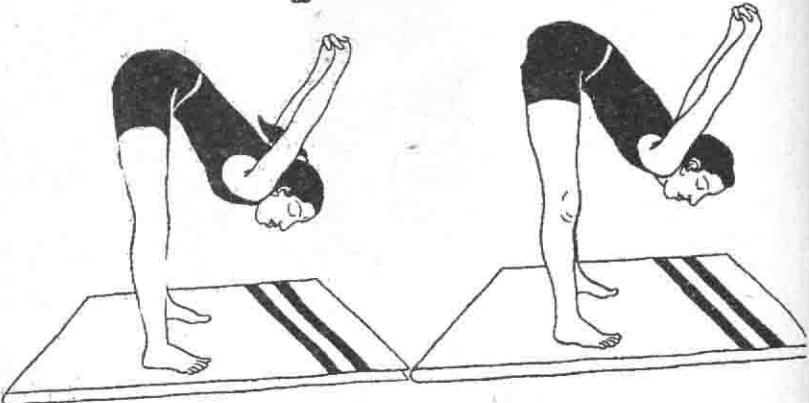
కట్టి భాగాన్ని గుండ్రముగా త్రిప్పుతూ ఉంటాము ఈ ఆసనములో

1. కాళ్ళని కొద్దిగా దూరం ఉంచి రిలాక్షిగా నుంచేవలెను.
2. చేతులను మెల్లగా పైకి లేపి భుజం వరకు తీసుకుని రావాలి. మెల్లగా శరీరాన్ని ఎడమవైపుకి త్రిప్పువలెను.
3. కుడి చెయ్యిని ఎడమ భుజం పై వేయవలెను.
4. ఎడమ చేతిని కుడివైపు నడుముపై వెనకగా కొద్దిగాపట్టుకుని ఉండేలా ఉంచుకోండి.
5. ఈ స్థితిలో ఉండగానే మీ నడుము త్రిప్పువలయును. తలను మెల్లగా మీ ఎడమ భుజం పై తిరిగి ఉన్నట్లుగా ఉంచవలయును.
6. నడుమును త్రిప్పేటప్పుడు కాళ్ళని నేలపై సీరంగా ఉంచవలయును.
7. 10-20 సెకన్డ్లు అలా ఉండవలయును.
8. మరల యథాస్థితికి వచ్చి, మరల కుడి వైపు చేయవలెను.

ప్రయోజనములు:

మీ నడుము, వీపు, పొట్ట, కటి భాగాలకు వ్యాయామము కలుగుతుంది. నడుము నొప్పి (స్ట్రిఫ్టెనెస్) గలవారికి ఉత్తమమైన ఆసనము, ఎక్కువ కాలము కుర్చీలో ఉండి పనిచేసేవారికి ప్రయోజనకరమయినది ఆసనము. ఈ ఆసనము అధీనులో ఉన్నప్పుడు కండరాల రిలాక్సేషన్ కొరకు వేయవచ్చును.

ధ్వకోణాసనము

పొట్టకి, తొడలకి ఒక కోణము, వీపుకి చేతులకి మరొక కోణం కలిగి ఉండేది ఆసనము

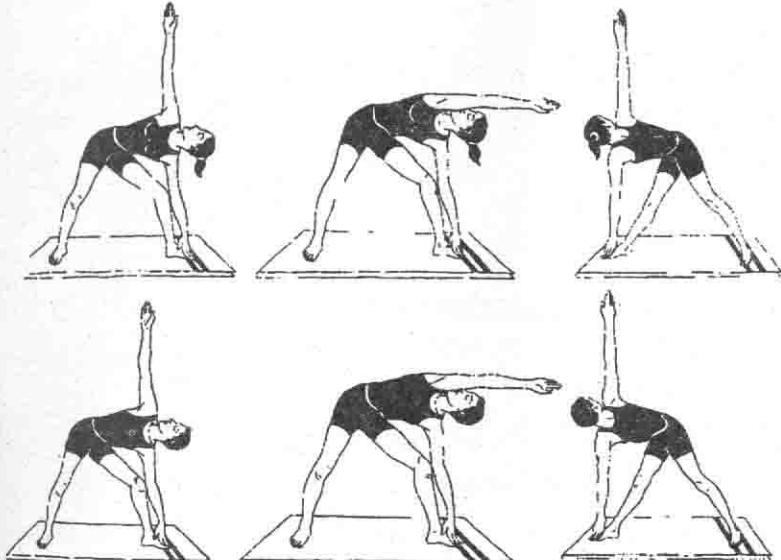
1. పాదములను దూరంగా స్థిరంగా ఉంచుతూ నిలబడవలయును.
2. చేతులను వెనుకవైపు పెట్టి చేతి వేళ్ళను బంధించవలయును - ఇది ప్రారంభము మాత్రమే.
3. నడుముని ముందుకు వంచుతూ చేతులను వెనుకకు వీలయినంత ఎత్తుకి పెట్టవలయును.
4. నడుముని ముందుకు వంచుతూ చేతులను వెనుకకు వీలయినంత ఎత్తుకి పెట్టాలి.
5. చేతులు(వేళ్ళ)పై విధంలో బంధించి ఉంచటం వలన భుజములు, ఛాతీ సాగదీయబడగలవు.
6. నేలకు అభిముఖంగా ముఖమును ఉంచి దృష్టి సారించవలయును.
7. కొంత సమయము వరకూ ఆ స్థితిలో ఉండి మరల యథాపూర్వక స్థితికి రావలయును.

టై ప్రకారంగా 5 సార్లయినా చేయవలయును. భుజములో కీళ్ళనొప్పి గలవారు వేయకూడది ఆసనము.

ప్రయోజనములు:

పెరిగే పీల్లలకు ఈ ఆసనము మిక్కిలి ప్రయోజనకరంగా ఉంటుంది.

త్రికోణాసనము

కాళ్ళ మధ్యలో ఒక కోణం - వీపుకి రెండు చేతుల మధ్య రెండు కోణాలు టోటల్గా మూడు కోణాలు కలిగినది ఆసనము.

1. స్థిరంగా నుంచోవలయును.
2. కాళ్ళను వీలయినంత దూరంగా ఉంచవలయును.
3. చేతులు మెల్లగా ప్రక్కల నుంచి పైకెత్తి భుజాల వరకూ తీసుకుని రావలయును.
4. గాలిని మెల్లగా వదులుతూ ముందకి వంగవలయును.
5. నడుముని మెల్లగా ఎడమ మైపుకి త్రిప్పుతూ కుడిచేతితో ఎడమపాదాన్ని పట్టుకోవలయును.
6. ఎడమ చేతిని మెల్లగా పైకిలేపి, తిన్నగా ఉంచవలయును. ఇలా చేసేటప్పుడు రెండు చేతులు, ఒకే లైనుగా ఎండవలెను.

7. మెల్లగా ఎడమి పైకి ఎత్తి ఎడమ చేతి వైపు త్రిప్పి ఎడమ చేతిని చూస్తూ ఉండవలయును.

8. ఇదేవిధంగా కొన్ని సెకన్డు వరకూ ఉండవలయును.

9. తిరగి మనం యథాస్థితికి రావలయును.

10. కొంతసేపు రిలాక్స్ గా ఉండి ఎడమచేతితో కుడిపొదాన్ని తాకుతూ వేయవలెను. ఈ విధంగా 5 సార్లు చేయవలెను.

ప్రయోజనాలు:

శరీరము మొత్తాన్ని టోన్ప చేయగలదు. ఈ ఆసనము వలన కాళ్ళకి సంబంధించిన కండరాలు ఘోచి అవుతాయి. జీర్ణవ్యవస్థపై మంచి ప్రభావాన్ని చూపగలదు.

నటరాజాసనము

శృత్యం చేసే శివునిలా ఉంటాం ఈ ఆసనంలో

1. రెండు కాళ్ళని దూరంగా ఉంచి విశ్రాంతి తీసుకోవాలి.

2. ఎడమకాలిని మడిచి బీలమండని మించు ఎడమ చేత్తో పట్టుకోవలయును.

3. మించుకుని మెల్లగా ముందుకు చాపి కొఢ్హగా ముందుకి వంగవలయును.

4. ఆ విధముగా వంగేటప్పుడు మించు ఎడమకాలు వీలయినంత వరకు చాపడానికి ప్రయత్నించవలెను.

5. ఈ పరిస్థితిలో 20 నుంచి 30 సెకన్డు ఉండవలయును.

6. మెల్లగా యథాస్థితికి రావలయును.

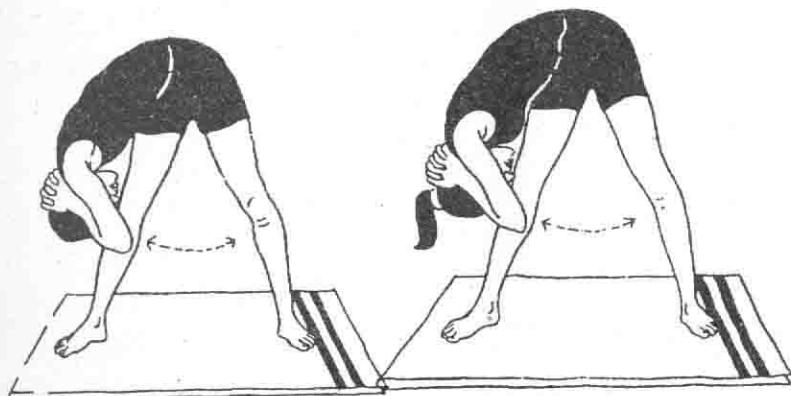
7. పై ప్రకారంగా కుడి వైపుకూడా చేయవలయును.

8. మూడు మార్లు ఎడమవైపు, మూడుసార్లు కుడివైపు చేయవలెను.

ప్రయోజనములు:

వీపు, నడుము, చేతులు, కాళ్ళకి సంబంధించిన కీళ్ళు, కండరాలకి టోన్ప కలగనేస్తుంది. సయటీకా, నడుము నొప్పుల వారికి మిక్కెలి ప్రయోజనకరమైనదిగా పేర్కొనవచ్చును. విద్యార్థుల ఏకాగ్రతకు పెంపాందింపజేయటానికి మంచి ఆసనము ఇది.

డోలాసనము

మనం పెంచుల్యమ్లా కదలాడుతూ ఉంటాము ఈ ఆసనములో

1. ఒక 3 అడుగుల దూరంగా రెండు పొదములుంచి నిలబడవలయును.

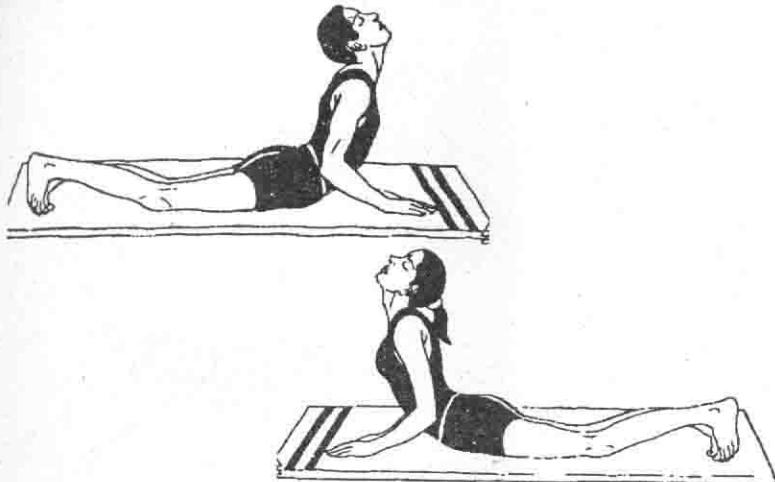
2. చేతులను పైకెత్తి వేళ్ళను బంధించి మెడ మెనుకు మోచేతులుంచాలి. కుడిపక్కకి నెమ్ముదిగా తిరిగి ముందుకి వంగవలయును. తలను కుడి మోకాలికి సాధ్యమైనంతవరకు దగ్గరగా ఉండవలయును. సాధన చేసే సమయంలో కాళ్ళను ఆదే స్థితిలో దూరంగానే పెట్టవలయును.

3. తలనీ కుడి మోకాలు నుండి ఎడమ మోకాలు దగ్గరకి మరల ఎడమ మోకాలు నుండి కుడి మోకాలు దగ్గరకి స్థిరంగ్రథించాలి. ఈ ప్రకారంగా 3 సార్లు చేయవలయును.

వీపునోప్పి, అధికరక్తపోటు, మాయటాస్ పొర్చియా గల వ్యాధులు ఉన్నవారు ఈ ఆసనము వేయరాదు.

ప్రయోజనాలు:

వీపు కండరాలను, వెస్మేముక నరాలను శక్తివంతము చేయుటయే గాక తల ముఖభాగములకు రక్త ప్రసరణ బాగా జరిగేటట్లు చేయగలదీ ఆసనము.

వెనుకకు వంగి వేయవలసిన ఆసనములు

వెనుకకు వంగి వేయవలసిన ఈ ఆసనములవలన ఛాతీ విస్తరింపబడి ఉచ్ఛాస్పాన్సీ ఉత్సేజపరుస్తుంది. గురుత్వాకర్షణ శక్తికి వ్యతిరేక దిశలో వేసే ఆసనములు కనుక వీటిని చేయడానికి బలం, శక్తి అవసరము. ఈ ఆసనముల వలన ఉదర కండరములు శక్తి వంతము కాగలవు. వెన్నెముక కండరాలు బలవత్తరముగా ఉంటాయి. కీళ్ళు జారడం, వీపుకి సంబంధమైన అనేక రకముల వ్యాఘులకి ఉపయోగకరం.

ఈ ఆసనముల వలన వెన్నెముకకి సంబంధించిన అవకశవకలను సరిచేయగలము. ఈ ఆసనములన్నీయు శ్యాసను నియంత్రిస్తూ క్రమపరుస్తూ చేయవలసినవి.

ఈ ఆసనమువలన వీపు ప్రాంతమందు పేరుకుని ఉన్న చెడు రక్తమును చక్కగా ప్రసరణ గావించి శుద్ధి చేయుటకు వీలు కలుగుతుంది.

వెనుకకు వంగి వేసే ఆసనముల వలన ఉదరభాగము, పెల్విస్లపై వ్యతిరేక వత్తింది కలగజేసి నరాల ప్రసరణ శక్తివంతం చేయగలవు. ఆసన కండరములను కూడా శక్తివంతము చేయగలవు.

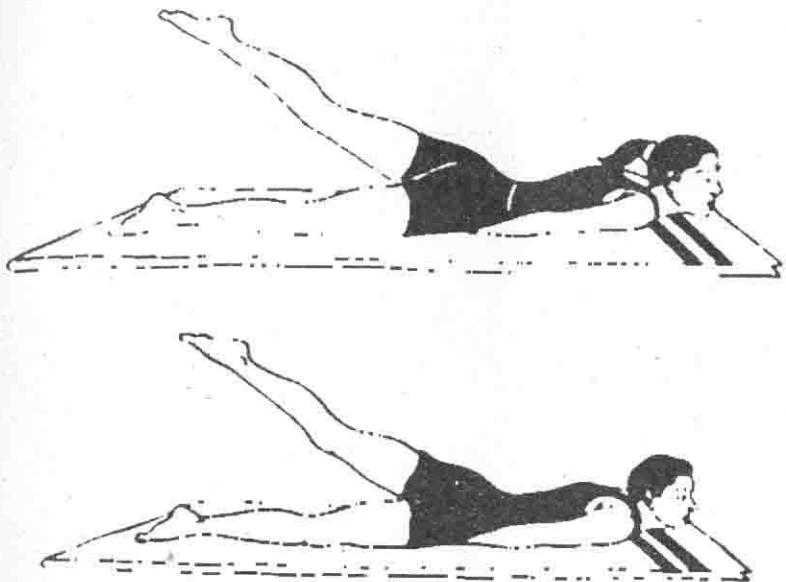
పదగ విప్పిన త్రాచుపాము వలె ఉంటాము ఈ ఆసనములో

1. మకరాసనములో విక్రాంతిగా నుండవలయును.
2. ముడమలను శొటన వేళ్ళను కలిపి బోర్లాపడుకోవలయును.
3. చుబకాన్ని నేలకు ఆనించవలయును.
4. అరికాళ్ళు పై వైపునకు తిరిగి ఉండవలయును.
5. మోచేతులను వంచి అరచేతులను ఆఖరి ప్రక్కటిముక ప్రక్కన ఉండవలయును. మోచేతుల దగ్గరగా నుండవలయును. చేతులపై ఎక్కువ బలము నుంచరాదు.
6. మొదటగా తలపైకెత్తుచూ త్రాచుపాము పరిగెల్తినట్లు శరీరము నెమ్మదిగా పైకెత్తువలయును. నాభిస్థానము నేలను తాకీతాకినట్లుండవలెను.
7. మరలా తిరిగి మకరాసనములోకి రావలయును.
8. పొర్చియా, పెష్టిక్, అల్పర్ గలవారు ఈ ఆసనము వేయరాదు.

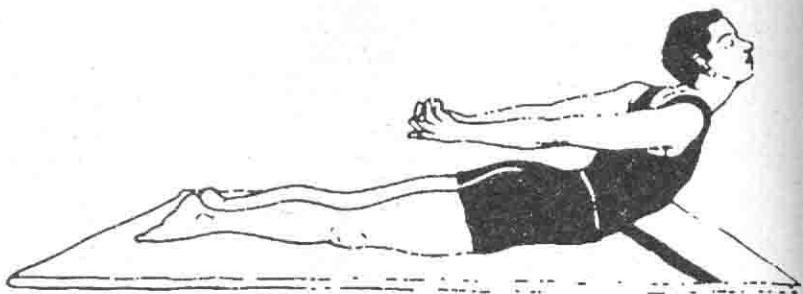
ప్రయోజనములు:

వెన్నెముక యొక్క స్థితి స్థాపకత్వము వృద్ధి చెందుతుంది. అధిక శ్రమ వలన వీపు నొప్పి తగ్గుతుంది. ఉభ్యము గల హారికి మంచి ఫలితము నివ్యగలదు. మూత్రపిండాల పై భాగాన ఉండే ఎండ్రినల్ గ్రంథులకి వ్యాయామం కలిగించి సమర్థవంతంగా పనిచేయుటకు సహకరించగలదు. తైరాయిడ్ గ్రంథులను ఉత్సేజపరుస్తుంది.

అర్ధ శలభాసనము

సర్వాసనము

పడగవిష్ణవ్ త్రాచు పామువలె ఉంటాం ఈ ఆసనంలో

1. మకరాసనంలో విశ్రాంతిగా ఉండవలయును.
2. పొట్ట ఆధారంగా రెండు కాళ్ళను తిన్నగా పెట్టి రెండు పాదాలు దగ్గరగా ఉంచి నేలపై పడుకొనవలయును.
3. చేతిశ్రేష్ఠను బంధించి రెండుచేతులు పిరుదులపైకి వచ్చేటట్లుగానూ చుబుకాన్ని నేలకు అన్నవలయును.
4. నడుము కండరాలను ఉపయోగించి ఛాతీని వీలయినంత పైకి తీసుకుని రావలయును. వెనకపెట్టిన చేతులను వీలయినంతపైకి తీసుకొనటానికి ప్రయత్నించవలయును.
5. శరీరాన్ని వీలయినంత ఎత్తుకు తీసుకుని రావలయును.
6. చేతులను నెమ్ముదిగా వెనుకనుంచి తొలగిస్తూ శరీరాన్ని యథాస్థితికి తీసుకురాశాలి.

అధిక రక్తపోటు గలవారు, హృదయసంబంధవ్యాధులున్నవారు ఈ ఆసనములు గురువు పర్యవేక్షణలో వేయవలయును.

ప్రయోజనములు:

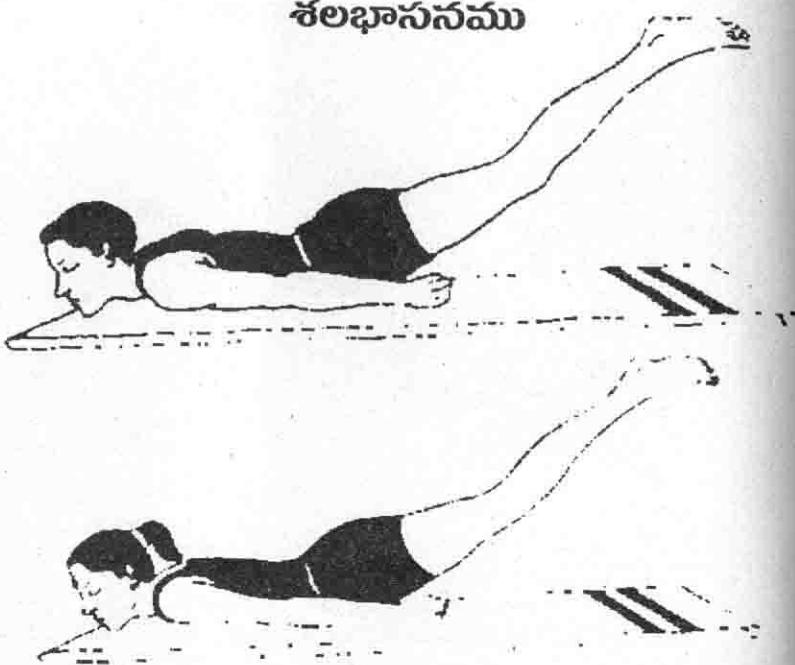
ఆస్తా వ్యాధిగ్రస్తులకు ఈ ఆసనము వల్ల మంచి ఫలితములు కలుగగలవు.

- మిదత ఆకారములో సగం మాత్రమే ఉంటాం. ఈ ఆసనంలో
1. మకరాసనములో విశ్రాంతిగా ఉండవలయును.
2. పిడికిశ్చ బిగించి, తొడల క్రిందకు పొత్తుకడుపు క్రిందుగా మోకాళ్ళను వంచకుండా కాళ్ళను నడుము భాగము నుంచి పైకి ఎత్తువలయును.
3. నడుము కండరాలను ఉపయోగించి ఎడమకాలు వీలయినంతపరకు ఎత్తుకు ఎత్తువలయును. రెండకాలు తిన్నగా నేలకు ఆనించి ఉంచవలయును.
4. క్రమక్రమంగా ఎడమకాలిని యథాస్థితికి తీసుకురావలయును.
5. పై ప్రకారంగా కుడికాలితో కూడా సాధన చేయవలయును. పై ప్రకారంగా 10 సెకన్సు నుండి 30 సెకన్సు పరకు చేయచును. పై విధముగా 5 లేక 6 సార్లు సాధన చేయవలయును.

ప్రయోజనాలు:

తుంటి, కటి ప్రదేశములందలి కండరరములను శక్తివంతం చేసి సయాటి కాలను నివారించడంలోనేగాక మలబద్ధము తగ్గించగలదు. మూత్రపిండ ములు ఈ ఆసనము వేయటం వలన శైతన్యవంతమవుతాయి.

శలభాసనము

మిదత ఆధారంలో ఉంటాం ఈ ఆసనములో

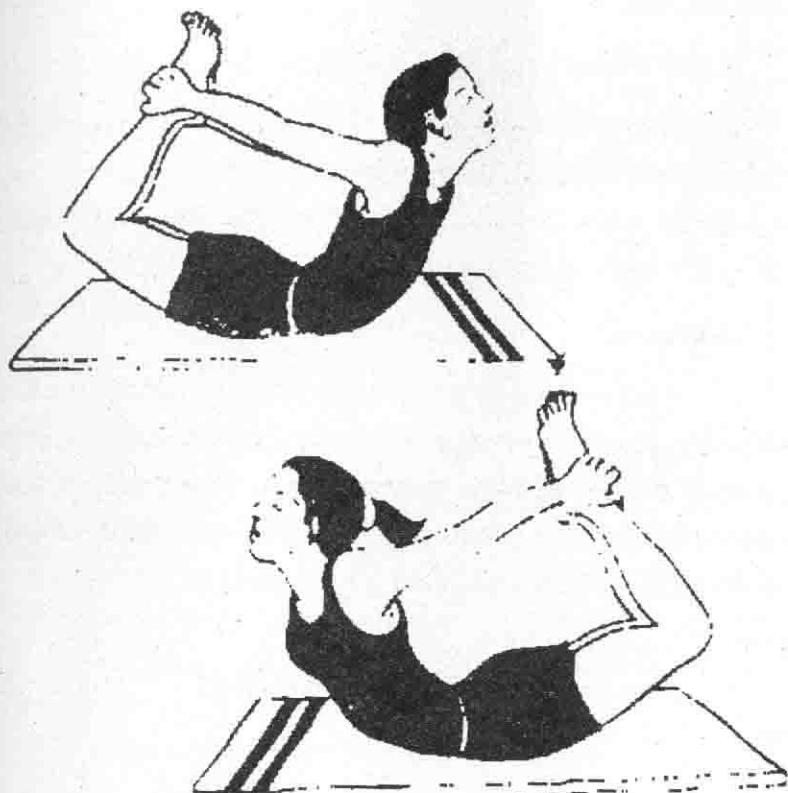
1. మకరాసనములో విశ్రాంతిగా ఉండవలయును.
2. చేతిబోటన వేలు రెండింటిని లోపలుంచి, చేతి పిడికిట్టు మూసి పొత్తి & తకడుషు క్రింద ఉంచవలయును.
3. ఊఫిరిని క్రమంగా పీల్చి, మోకాళ్ళను వంచకుండా కాళ్ళను నడుమఖాగము నుంచి ఒకే మారు పైకెత్తువలయును.
4. కొంచెంసేపు అలానే ఉండి, నెమ్ముదిగా కాళ్ళను క్రిందికి దింపవలయును.

శలభాసనము వేయుటకు శ్రమ అధికం- అధిక రక్తపోటు గలవారు, గుండె బలహీనముగా ఉండినటువంటి వారు పెస్టిక్ అల్స్ట్రో, పోర్ట్యూ వ్యాధి గలవారు ఈ ఆసనములు వేయరాదు.

ప్రయోజనములు:

వీపు వెనుక క్రింది భాగములు, పెల్విన్ కండరాలు, సయాటిక్ నరాలను ఉత్సేజి పరచగలదీ ఆసనము. కాలేయం, ఉదర సంబంధ అంగాలను సక్రమంగా వసిచేయుటకు సహాయపడటమేగాక ఉదర సంబంధ వ్యాధులను నివారించగలదు.

ధనురాసనము

ఎక్కుపెట్టిన ధనుస్సులా ఉంటాం ఈ ఆసనంలో

1. మకరాసనంలో విశ్రాంతిగా ఉండవలయును.
2. రెండుకాళ్ళను పొదములను తిన్నగా ఉంచి పొట్ట ఆధారంగా నేల మీద పడుకోవలయును.
3. మోకాళ్ళను వెనుకకు వంచి రెండు పొదములను రెండు చేతులతో పట్టుకోవలయును.
4. వెన్నెముక ధనురాకారములో వంగునట్టుగా తలను, ఛాతీని తొడను పైకెత్తువలయును. శరీరము యొక్క బరువు పొట్టపై ఉంచవలయును. పైకి చూడవలెనే గానీ మోచేతులను వంచరాదు.

5. మెట్టుమొదటిసారి సాధన చేసేటప్పుడు మోకాళ్ల దూరంగా ఉన్న తరువాత క్రమంగా దగ్గరకు వస్తాయి. ఉచ్ఛవి నిశ్చాసములతో అర నిమిషం అలాగే ఉండవలయును.

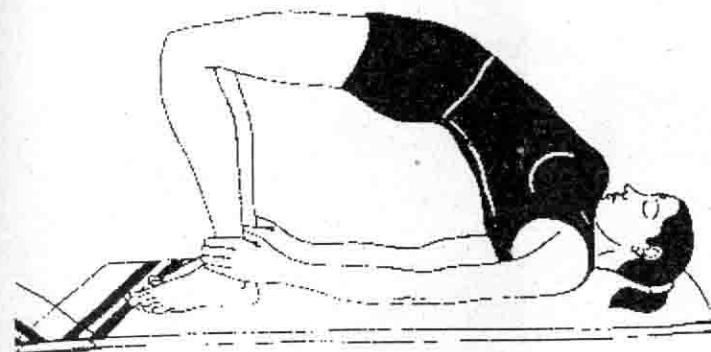
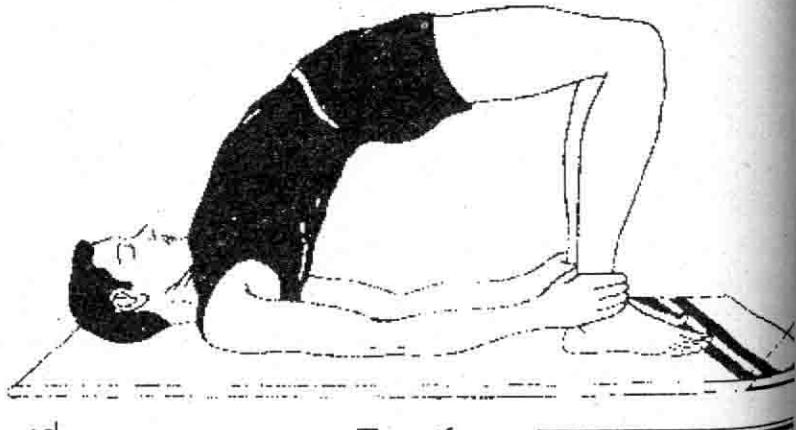
6. క్రమ క్రమంగా యథా పూర్వక స్థితికి రావలయును.

అధిక రక్తపోటు గలవారూ, గుండె బలహీనమైన వారు, పౌర్ణియా, కొల్లటిన్, పెష్టిక్కడయోడినల్ అల్పర్ గలవారూ ఈ ఆసనం సాధన చేయాడు. రాత్రి పడుకోబోయే ముందు ఈ ఆసనము వేయాడు. ఈ ఆసనం వేసినందువలన ఎడినల్ గ్రంథులను నెర్చున్ సిస్టమ్ ని ఉత్సేజ పరుస్తుంది.

ప్రయోజనాలు:

జీర్ణశక్తి బాగుంటుంది. ఉదరభాగమందు క్రొవ్వు కరిగి శరీరము సన్మిబడును. వీపు, కాళ్లు చేతులకు మంచి వ్యాయామము కలుగుతుంది. ధనురాసనంపై జరిపిన సైంటిఫిక్ రిసెర్చ్లో ఈ ఆసనం వేయటం వలన ఘగర్ వ్యాధి గ్రస్తులకు మంచి ఘలితములు ఇవ్వగలదని తెలియుచున్నది. అంతేగాక అధిక బరువుగల వారిపై కూడా మంచి ఘలితములు ఇవ్వగలదని విశ్వసించుచున్నారు.

కంధురాసనము

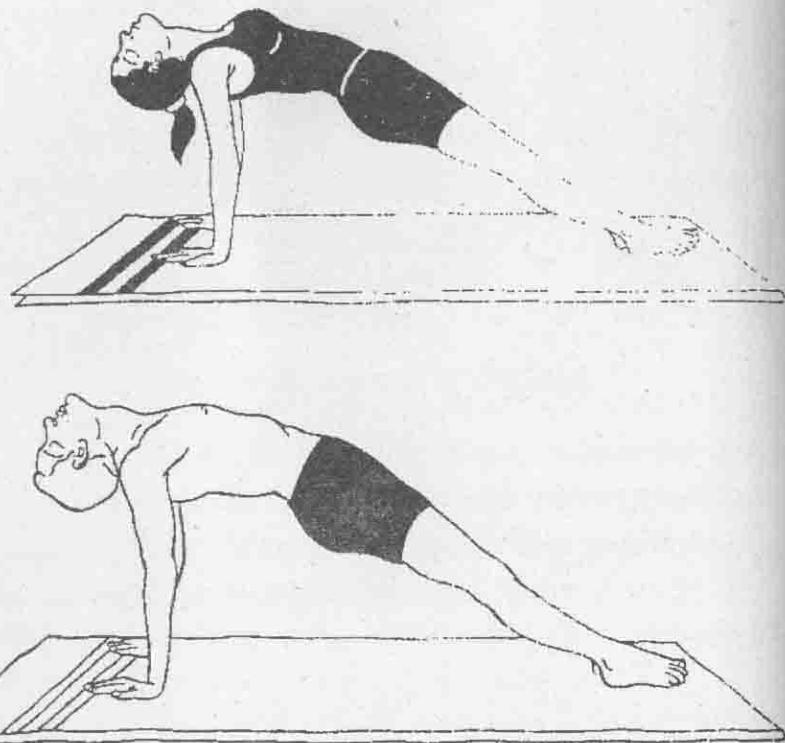
కంఠంపై వత్తిడి కలిగిస్తాం. ఈ ఆసనంలో

1. వీపు ఆధారంగా నేలమిద పడుకోవాలి.
2. మోకాళ్లను వంచి, పొదాలను నేలకు ఆనించి ఉంచవలయును.
3. చీలమండల్ని రెండు చేతులతో పట్టుకోవలయును.
4. వీరుదులను ధనుస్సు ఆకారములో పైకెత్తువలయును. వీపుభాగము పైకి వచ్చేటట్లుగానూ, ఛాతీని, నాభిని వీలయినంతపరకు పైకి ఎత్తువలయును. ఛాతీని వీలయినంత పైకి ఎత్తు చుబుకం ఛాతీని అనేటట్లుగా తలను సరిచేసుకోవాలి. ఈ ప్రకారంగా శరీరాన్ని వీలయినంతసేపు ఉంచవలయును.
5. తదుపరి శరీరాన్ని యథాస్థితికి తీసుకుని రావాలి.
6. చీలమండలను చేతుల నుంచి తొలగించుకుని, పూర్వపు స్థితిని రావలయును. పైన పేర్కొన్న ప్రకారం 5 నుంచి 10 సార్లు చేయవలెను.
- 10 సెకన్సు నుండి 30 సెకండ్స్ వరకు చేయవచ్చును.

ప్రయోజనములు:

వెన్నునొప్పిని నివారించుటయేగాక భుజములను శక్తివంతం చేయగలది ఆసనము. ఉదర అంగములు, కోలనకి తగిన వ్యాయామము జరిగి జీర్ణశక్తిని వృద్ధిపరచును. స్త్రీలలో పునరుత్పత్తి అంగాలను క్రమబద్ధికరించగలదు. ఎక్కువగా గర్జిస్తావమయ్యే స్త్రీలకు ఇది మంచి ఆసనము. అదీ గాక ఆస్త్రాబ్రాంకయటీన్, శైరాయడీలను క్రమబద్ధికరించగలదు ఈ ఆసనము.

సేతు ఆసనము

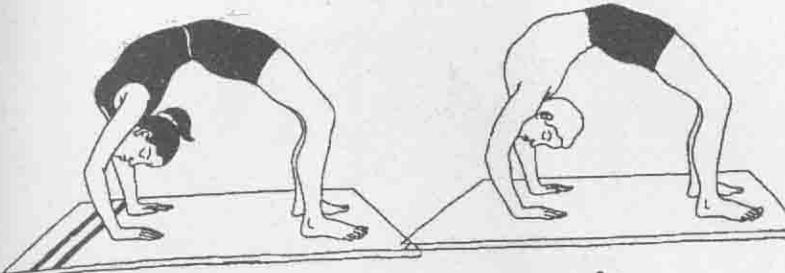
వంతెన, వారధి ఆకారంలో ఉంటాము ఈ ఆసనములో

1. కాళ్ళను ముందుకు చాపుకుని, చేతులను చెరొక ప్రక్క నేలకు ఆనించి కూర్కొనవలెను. దండాసనము వలె.

2. పిరుదులను పైకెత్తి దేహం మొత్తం పైకి ఎత్తవలయును. తల వెనుకకు వేలాడేలా ఉంచాలి. పాదాలు నేలకు ఆన్ని ఉండాలి. చేతులు కాళ్ళకి తిస్సగా ఉండేటట్లగా ఉంచాలి. ఈ స్థితిలో సేతుపులా (వారధి) కనపడుతుంది. అందువలన దీనినే సేతు ఆసనం అంటాము.

ఆధిక రక్తపోటు గలవారూ, హృదయ సంబంధవ్యాధులు గలవారూ, పొట్టలో అల్పర్, బలహీనంగా ఉన్న మణికట్టు గలవారు ఈ ఆసనం వేయరాదు.

చక్రాసనము

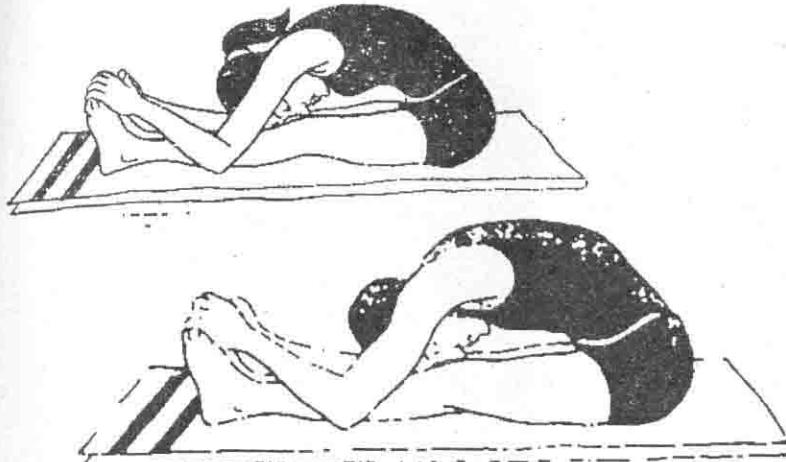
చక్రములా ఉంటాము ఈ ఆసనములో

1. శవాసనంలో విశ్రాంతిగా ఉండవలయును.
2. మధుమలు, మిం పిరుదుల్ని తాకేలా ఎడ్డుష్ట్రై చేసుకోవలయును.
3. అరచేతులు నేలపై ఉంచవలయును. ఇలా చేసేటప్పుడు చేతి వేళ్ళు భుజాల వైపు తిరిగి ఉండవలయును.
4. రెండు అరచేతులు తలకి అటూ ఇటూ ఉండవలయును.
5. ఈ విధంగా ఉండి మెల్లగా శరీరాన్ని పైకి ఎత్తవలయును.
6. నడుము, వీపు ఆర్ట్ర్యూలా చేసి తలపై భాగం నేలని ఆసుకోవలయును.
7. ఈసారి చేతుల్ని కాళ్ళని మరింత ప్రైవ్ చేస్తూ తలని నడుముని పైకి లేపవలయును.
8. శరీరం వెనుకభాగాన్ని మరింతగా ఆర్ట్ర్యూ చేయటానికి ప్రయత్నింపవలెను.
9. ఈ విధంగా చేస్తే చక్ర ఆకారంలో ఉంటారు. ఈ విధంగా ఇబ్బంది కలగ నంతవరకు ఉండి, తిరిగి మెల్లగా యథాస్థితికి రావలయును. ముందుగా తలని నేలపైకి తీసుకుని రావలయును. తదుపరి మిగతా శరీరాన్ని నేలపైకి తీసుకుని రావలయును.

గర్భవతులు, అనారోగ్యము గలవారూ, బలహీనమైన మణికట్టు గలవారూ ఈ ఆసనము వేయరాదు.

ప్రయోజనములు:

మెన్స్ నరములు చైతన్యవంతమగుటయే గాక వెస్ట్రముక సులువుగా వంగును వెనుకకు వంగివేయు ఆసనములన్నిటిలో శక్తివంతమయినది ఆసనము. సరాలు, శ్వాసకోశ, హృదయకోశ, గ్రంథుల సక్రమంగా పనిచేయుటకు సహకరించగలది ఆసనము.

నడుముని ముందుకు వంచుతాము ఈ ఆసనములో

1. దండాసనములో కూర్చొపలయును.

2. నడుమ పై భాగాన్ని మెల్లగా ముందుకి వంచుతూ చేతుల్ని మెల్లగా పైకెత్తి క్రిందకి వంచుతూ చేతి వేళ్ళతో కాలి బొటనవేళ్ళని పట్టుకోపలయును.

3. కాలి వేళ్ళను చేతి వేళ్ళతో పట్టుకోపటం కష్టంగా ఉంటే చీలమండల్ని గానీ మడమల్ని గానీ పట్టుకోపలయును. అదీ కష్టంగా ఉంటే కాలిని ఎక్కడ దౌరికినా పట్టుకోపటానికి ప్రయత్నించవచ్చును.

4. మెల్లగా మరింత ముందుకి, కాళ్ళని ప్రయట్టగా ఉంచుతూ చేతి కండరాల్ని ఉపయోగించి మిం తలని మిం మోకాళ్ళని తాకించే ప్రయత్నం చేయవలయును.

5. ఇలా చేసేటప్పుడు ఎక్కువగా శ్రమ పనికిరాదు. ఈ స్థితిలో సౌకర్యం ఉన్నంతవరకూ ఉండవచ్చును. తిరిగి మరల యథా పరిస్థితికి రావలెను.

సయూటీకా గలవారూ, స్లిప్ డిస్క్స్ గలవారూ ఈ ఆసనము వేయరాదు.

ప్రయోజనములు:

తొడ వెనక కండరాలను, హిప్ జాయింట్స్ ని సదలింప జేయగలదు. ఈ ఆసనం వలన కడుపులోని కండరాలు మసాజ్ చేయబడును. లివర్ ఫంక్షన్ సరిచేయబడుతుంది. మగర్ వ్యాధి గ్రస్తులకు మిక్కీలి ఉపయోగకరమయినదిగా భావింపబడుతున్నది.

ముందుకు వంగి వేయగలిగే ఆసనములు

మన జీవన విధానములో వ్యాయామమునకు తగిన ప్రామాణ్యత లేనందువలన ఎక్కువ మంది ప్రజలు బిగానీయబడిన కండరాలు కలిగి ముందుకి వెనకకి స్వేచ్ఛగా సంవరించలేకపోతున్నారు. ముందుకు వంగివేయగలిగే ఆసనముల వలన వెన్నెముకని క్రమపరచి ఆరోగ్యమును వృద్ధిపరచగలదు. వెన్నుపూస కదిలి, నరాలు ఉత్సేజము పొంది వెన్నెముక మట్టుప్రక్కల రక్తప్రసరణ జరిగి శక్తి వంతము కాగలవు. మెదడు దీని వలన చాలా ప్రభావితమవగలదు.

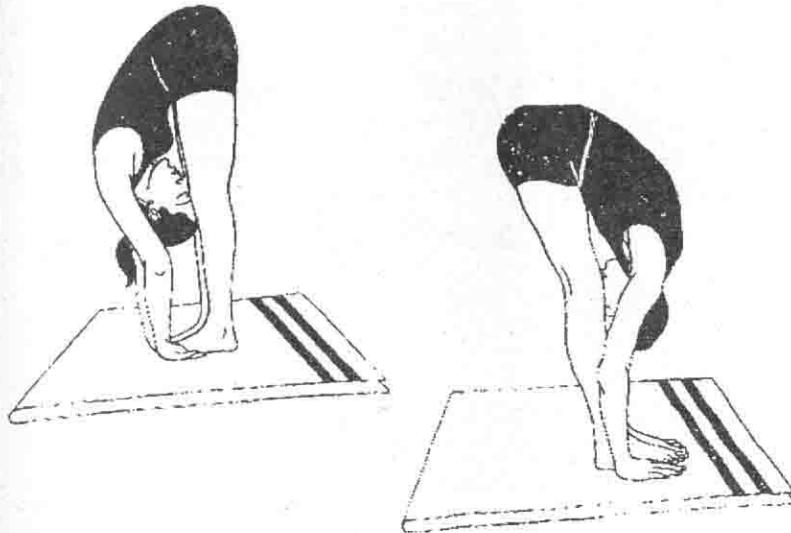
ఈ ఆసనము వేయునప్పుడు నడుము క్రింద నుంచి కాక తుంటి భాగము నుంచి ముందుకి వంగవలయును. ఈ విధముగా వంగటం వలన ఉదరమందు తగిన వత్తింది ఏర్పడి స్వేచ్ఛగా కదలికలు ఏర్పడును. ఎంత వరకు వీలయి సౌకర్యంగా ఉండగలదో అంతవరకే వంగవచ్చును గానీ అంతకు మించి వంగుట శ్రేయస్థరం కాదు. నిత్యం క్రమం తప్పక సాధన చేసిన ఎంత కరినతరమైన వెన్నెముక అయినా పైక్కిబుల్ అవటానికి అవకాశమేర్పడగలదు.

జాను శీర్షసనము

తలను మోకాలికి తాకిస్తాము ఈ ఆసనములో

1. రెండు పాదములకు దగ్గరగా ఉంచి కాళ్ళను చాపవలయును.
2. ఎడమకాలిని మడిచి, మడమను పెరీనియం ఎదురుగా, అరికాలను కుడి తొడకు ఆనించి ఉంచవలయును.
3. చేతులను కుడి మోకాలిపై ఉంచి వెన్నెముకని ముందుకు వంచి కండరాలను సడించవలయును. ఇది ప్రారంభ దశ మాత్రమే.
4. ముందుకి క్రమంగా వంగుతూ కుడికాలి మిాద చేతులుంచి కుడిపాదాల్ని పట్టుకోవాలి. వీలయిన బొటనాలేని ఎడమ మధ్యవేలు, చూపుడు వేళ్ళతో పట్టుకోగలగటానికి ప్రయత్నము చేయవలయును. వేరొక ప్రకృతు కుడిచేతితో పాదాన్ని పట్టుకోగలగాలి.
5. మోకాలిని నుదిటితో తాకే ప్రయత్నం కూడా చేయవలయును.
6. ఈ పరిస్థితిలో వీలయినంత వరకు ఉండటానికి ప్రయత్నించాలి.
7. ఇలాగే కుడికాలుతో కూడా చేయాలి.
8. ఇదే ప్రకారంగా ప్రతి కాలుతోనూ 5 పర్యాయములు చేయగలగాలి. దీనినే పశ్చిమాత్మానాసనమని అని కూడా పిలుస్తారు.

పాదాలను చేతులతో తాకుతాం ఈ ఆసనములో

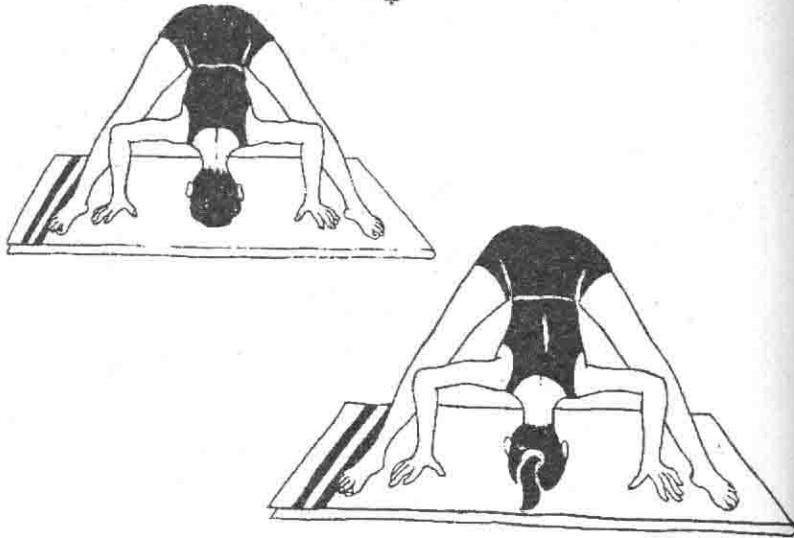
1. విశ్రాంతిగా నిల్చుని ఉండాలి.
2. మడములకు కలిపి ఉంచి, చేతులను, నేలకు సమాంతరంగా పైకెత్తువలయును.
3. ఊపిరి పీల్చుతూ, చేతులు చెవులకు తాకునట్టుగా తల మీదుగా పూర్తిగా పైకి తీసుకుని రావలయును.
4. శరీరము నేలకు సమాంతరంగా ఉండేటట్టుగా ముందుకి వంగవలయును. వంగినప్పుడు, నడుము పూర్తిగా ముందుకు లాగుటకు ప్రయత్నించవలయును. ఊపిరి వధులచూ అరచేతులను పాదముల ప్రకృతగా నేలపై ఉంచి, నుదురు, మోకాళ్ళను తాకే వరకు వంగవలయును. ఈ వరిస్త్రితుల్లో మోకాళ్లను వంగటానికి ప్రయత్నించరాదు. ఉచ్ఛాస నిశ్చాసములతో సుమారు రెండు నిమిషములు ఆ విధంగా ఉండగలగటానికి ప్రయత్నించవలయును.
5. క్రమంగా మెల్లగా యథాస్థితికి రావలయును.

నడుము నొప్పి గలవారూ, గుండె జబ్బులున్నవారూ వేయకూడదు ఈ ఆసనం. అలాగే ఆధిక రక్తపోటు గలవారూ, పోర్తియా గలవారూ వేయకూడదు.

ప్రయోజనములు:

ఈ ఆసనము వెన్నెముకని సడలించగలదు. తొడ భాగములను శ్రుతి వంతం చేయగలదు. మలబధ్కాన్ని నివారించగలదు. స్త్రీలకు బుతుపర సమస్యలను పరిష్కరించగలదు. అంతేగాక జీర్ణవ్యవస్థని మెరుగు పరుస్తుంది. మెదడుకి రక్తాన్ని అధికంగా సరఫరా చేయగలదు. పిట్టుటీరీ, క్రైయిడ్ గ్రంథులకు ఉత్సేజాన్నివ్యవగలదు. శరీరంలో మెటబాలిజాన్ని క్రమబద్ధికరింప జేయగలదు. శ్యాసన వ్యవస్థకి సంబంధించిన వ్యాధులపై మంచి ప్రభావాన్ని చూపగలదు. అధిక బరువుగల వారికి అధిక ప్రయోజకారి ఈ ఆసనము.

మూర్ఖాసనము

తలపై భాగాన్ని నేలకి తాకిస్తాము ఈ ఆసనములో....

1. పాదాలు రెండూ 3 అడుగుల దూరంలో ఉంచి నిలబడాలి. చేతులను పాదాల కెదురుగా ఉంచి పిరుదులపైకి పెట్టి ముందుకి వంగవలయును.
2. చేతుల ఆధారంతో శరీర భాగాల్ని మోచేతులపై ఉంచాలి.
3. రెండు చేతుల మధ్య, తల శీర్శభాగము నేలకి ఆనించాలి. హొమ్ములో విధంగా కొంచెం సేపు ఉండి నెమ్ముదిగా పైకి వచ్చి కాళ్ళనే రిలాక్స్ గా ఉంచి నుంచోవాలి.
4. శరీరము రిలాక్స్ గా మారే వరకు నించుని ఉండాలి.

ప్రయోజనము:

బి.పి. గలవారికి ఈ ఆసనము వలన మెదడుకి భాగా రక్తం సరఫరా అవుతుంది. వారికిది మంచి ఆసనముగా పేర్కొనవచ్చు.

కూర్చొని వేయగలిగే ఆసనములు యోగ ముద్రాసనము

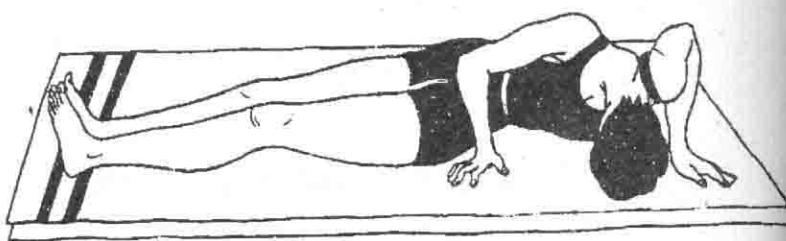
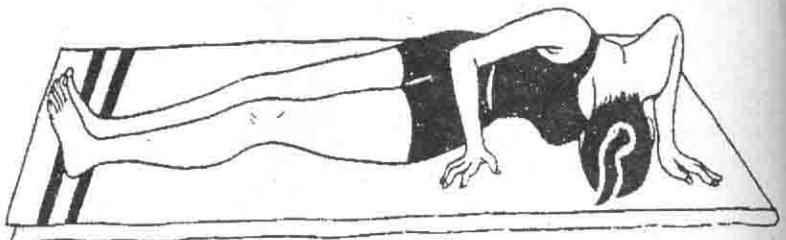
శ్యాసన పీలుస్తూ పద్మాసనములో కళ్ళు మూసుకుని కూర్చొనవలయును. ఒక చేతి మణికట్టును వేరొక చెత్తే వీపు వెనుక భాగాన బంధింపవలయును. క్రమక్రమంగా శ్యాసన విదుస్తూ నదురు వీలయినంతవరకూ నేలను తాకే విధంగా ముందుకి వంగవలయును. మడల వత్తిందిని ఉదరభాగములో జాగ్రత్తగా గమనింపవలయును. ఇఖ్యంది కలగకుండేవరకూ ఈ స్థితిలో ఉండి, క్రమ క్రమంగా యథాస్తితికి రావలయును. ఈ ఆసనములో ఒకబీ లేక రెండు నిమిషములు ఉండవచ్చును.

గుండె, వీపుకి సంబంధించిన వ్యాధులు గలవారూ, కంటికి సంబంధించిన వ్యాధులు గలవారూ, ఆపరేషన్ చేయించుకున్నవారూ, ప్రసవము జరిగిన స్త్రీలు ఈ ఆసనము వేయరాదు.

ప్రయోజనములు:

ఉదరభాగము అంగములకు చక్కటి వ్యాయామము కలుగుతుంది. అజీర్ణము, మలబధ్కాన్ని నివారించగలదు. వెన్నెముకని తోసప్ప చేస్తుంది. కలత చెందని మనస్సుని సమాధానపరిచే ఎండినల్ గ్రంథులను క్రమబద్ధికరించగలదు. ఉదర భాగములకు వ్యాయామము కలిగించి తద్వారా జరారాగ్నిని ప్రేరేపించి, జిహ్వను ఉత్సేపించగలదు ఈ ఆసనము.

భూనమునాసనము

తలని నేలకి ఆనించి భూమికి నమస్కారము చేస్తున్నట్లుగా ఉంటాం ఈ అసనములో

1. ప్రారంభ స్థితి అనగా దండాసనములో వెన్నెముకను నిటారుగా ఉంచి కాళ్ళను చాపి ఉంచవలయును.
2. రెండు చేతుల్ని కుడి పిరుదుల ప్రక్క నుంచవలయును.
3. కుడి చేతిని కొంచెం శరీరానికి వెనకగా, చేతి వేళ్ళను ఉంచవలయును.
4. చేతులు, భుజాల ఆధారంగా దేహాన్ని 90 డిగ్రీల కోణంలో కుడిషైప్పకు టీప్పు చేయవలెను. నెమ్ముదిగా కుడి భాగాన్ని వంచి నుదిటిని నేలకు ఆనించవలయును.
5. పిరుదులను వీలయినంతపరకు నేలమిద ఆనించవలయును. కొంతసేపు ఈ స్థితిలో ఉండాలి. నెమ్ముదిగా ప్రారంభధక్షరు రావలయును. మరల ఇదే ప్రకారంగా రెండో ప్రక్కన కూడా చేయవలయును. ఈ విధంగా 5 సార్లు సాధన చేయవలయును.

ప్రయోజనములు:

వెన్నెముకను సడలించి, వీపు వెనక భాగమును, కండరాలను క్రమపరచి నరాలను ఉత్సైజించి చేయగలదు.

గోముఖాసనము

మనకాళ్ళ యొక్క అమరిక ఆవు యొక్క ముఖంలా ఉంటుంది ఈ ఆసనములో.

1. కుడి మోకాలు, ఎడమ మోకాలిపై ఉండేటట్లుగా ధ్యాన వీరాసనములో కూర్చుండవలయును.
2. ఎడమ చెఱ్యే వీపు వెనకపెట్టి కుడి చెఱ్యే కుడి భుజముపై వుంచి ఎడమ చెఱ్యే వీపు వెనక భాగముపై ఉంటుంది. కుడిచేతి అరచేతి వెన్నెముకని అనుకుని ఉంటుంది.

3. రెండు అరచేతి వేళ్ళు ఒకదానితో ఒకటి పెనవేసుకునేలా ప్రేళ్ళను బంధించటానికి ప్రయత్నించవలయును.

4. తలను తిన్నగా ఉంచి వెన్నెముకను తిన్నగా ఉంచాలి. ఈ స్థితిలో 2 నిమిషములు ఉండవలయును.

5. క్రమంగా మెల్లగా చేతి ప్రేళ్ళ బంధాన్ని తొలగించుకుని, కాళ్ళను తిన్నగా చేసి చేసిన దానికి భిన్నంగా ఎడమ మోకాలు ఎడమచేయి, ఎడమభుజముపై ఉండేటట్లుగా సాధన చేయవలయును.

ప్రయోజనములు:

అలసట, మానసిక వత్తిడి, వ్యాకులతను, ఈ ఆసనం మటుమాయం చేయగలదు. మూత్రపీందాలను ఉత్సైజ పరచగలదు. మధుమేహవ్యాధిని నియంత్రించగలదు. వెన్న నొప్పి, సయాటికా, రుమాటి జిమ్స్, భుజములలో మెడలో స్టీఫ్సన్సనితగ్గించగలదు. కాళ్ళలో వ్యౌత్తికిల్లను కాళ్ళ కండరాలను శక్తిపంతము చేయగలదు. ఆస్ట్రో వ్యాధి గలవారికి ఈ ఆసనము మంచి ఘలితములు నివ్వగలదు.

సిద్ధాసనం

సిద్ధుల సాధించే పెట్టే సిద్ధాసనం

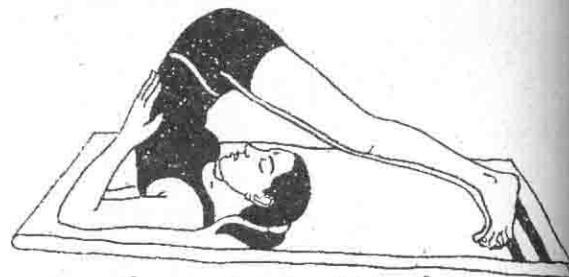
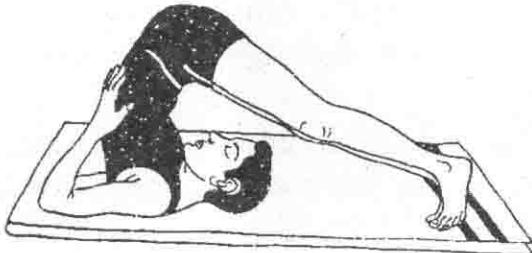
1. ముందుగా కాళ్ళని చాపి కూర్చోండి.
2. కుడి కాలిని వంచి కుడిపొదాన్ని ఎడమ తొడ లోపల భాగంలో ఉంచండి. మడమ జనానాంగానికి రగ్గరగా ఉండేలా చూసుకోండి.
3. మీ శరీరాన్ని రిలాక్స్ గా ఉంచుకోండి.
4. ఎడమకాలిని వంచి ఎడమ చీలమండని కుడి చీలమండపైన ఉంచుకోండి.
5. ఎడమ కాలివేళ్ళని, పాదం సగం వరకూ కుడికాలి తొడకి ప్రకృత మధ్యభాగంలో ఉంచుకోండి.
6. ఎడమకాలివేళ్ళని, పాదం సగం వరకూ కుడికాలి తొడకి ప్రకృత మధ్యభాగంలో ఉంచుకోండి.
7. ఆపై ప్రకారముగా కుడికాలి వేళ్ళని ఎడమతొడ లోపలి భాగం పక్క మధ్యలో ఉంచుకోండి.
8. ప్రీగా ఉండండి.
9. మోకాళ్ళ నేలకి తాకుతున్నాయో లేదో చూసుకోండి.
10. మెడ ప్రయిట్.... తల ప్రయిట్..... నడుం ప్రయిట్
11. అర చేతుల్ని మోకాళ్ళపై వేసుకుని జ్ఞానముద్రగాని, చినుద్రగాని వేయండి.
12. నడుం నొప్పి, సయాటికా ఉన్నవాళ్ళు ఈ సిద్ధాసనం వేయకండి.

ధ్యాన వీరాసనం

హీరో(కథా నాయకుడు) ధ్యానం చేస్తున్నప్పుడు ఎలా ఉంటాడో అలాంటి భంగిమ గల ఆసనం.

1. ముందుగా కాళ్ళని ముందుకి చాపి కూర్చోండి.
2. ఎడమకాలిని వంచి కుడికాలి క్రింద ఉంచండి.
3. పై విధంగా చేసేటప్పుడు మీ ఎడమకాలు, కుడి పిరుదును తాకేలా చూసుకోండి.
4. కుడికాలిని మదిచి ఎడమకాలిపై తీసుకెళ్ళండి.
5. పై విధంగా చేసేటప్పుడు కుడి మడమ పిరుదును తాకేలా చూసుకోండి.
6. మీ కుడి మోకాలు, ఎడమ మోకాలి పైన ఉండేలా చూసుకోండి.
7. మీ రెండు చేతులను ఒకదానిపై మరొకటి ఉంచి మోకాళ్ళపైన ఉంచుకోండి.
8. తలప్రయిట్... మెడ ప్రయిట్..... నడుం ప్రయిట్.... మొత్తం బాణి ప్రయిట్.
9. కనులు మూసుకోండి. ప్రశాంతంగా ఉండండి.
10. ధ్యాన ఆసనాల్లో ఇది చాలా తేలిక. ఈ ఆసనంలో ఎక్కువనేపు కూర్చోగలరు.

నాగలి ఆకారంలో ఉంటాము ఈ ఆసనములో

1. చేతులను తలమిచుగా నేలపైకి చాపి వెల్లికిలా పడుకోవాలి. కాళ్ళను తిన్నగా ఉంచి పొదాలను ఒకచేటు ఉంచాలి. రెండు కాళ్ళను నెమ్ముదిగా తిన్నగా భూమికి 45 డిగ్రీలలో పైకెత్తాలి. కాళ్ళను ఇంకా పైకెత్తి 90 డిగ్రీల వరకూ రానివ్వాలి. చేతులను శరీరము ప్రక్కల నుంచవలయును.

2. వీపును కటి ప్రదేశమును చేతుల సహాయముతో పైకెత్తువలయును. మోచేతులను నేలపై ఉంచి, వీపును అరచేతులతో నిలబెట్టవలెను. చేతుల సహకారముతో శరీరమును నడుము వరకు నిలువుగా ఉంచవలయును. మబుకాన్ని మెడకు దగ్గరగా ఉంచవలయును. కాళ్ళు నేలకి సమాంతరంగా ఉంచవలెను.

3. ఈసారి కాళ్ళను మెల్లగా తలపై భాగము పైకి దించుతూ నడుముని పట్టుకోవలయును.

ప్రయోజనములు:

వీపు కండరములు, కీళ్ళు, కటి ప్రదేశము నందలి నరములు సాగుట వలన ఆరోగ్యము చేకూరును. మెడ ప్రాంతములో రక్త ప్రసరణ అధికమగును. కైరాయిడ్ గ్రంథి, వెన్నెముకల సామర్థ్యము పెరగగలదు.

కళ్ళకి యోగ

ఈ మధ్యకాలంలో కంటికి సరియగు వ్యాయామము చేయకపోవటం వలన కంటి వ్యాధులు కలుగుతున్నాయి. కంటి దృష్టిలో దోషాలు ముఖ్యముగా ఎక్కుఫ్రగా టి.పీ.లు చూడటం, అదే పనిగా చదువులో నిమగ్నమవటం, విపరీతమైన మానసిక ఒత్తిడి వలన వస్తున్నాయి. విద్యార్థులు అదేపనిగా చదవటం వలన దృష్టిదోషం రాకపోవచ్చును కానీ కళ్ళకు రెస్ట్ ఇప్పకపోవటం వల్ల కళ్ళు ప్రైయిన్ కాగల అవకాశముంది.

కంటిదోషము వల్ల కళ్ళజోళ్ళు చిన్నతనము నుంచే కొండరికి కలుగుతోంది. కళ్ళజోళ్ళు మించి కంటి దృష్టిని పూర్తిగా బాగు చెయ్యవు. కాలం గడిచే కొలదీ మారుస్తూ ఉండవలసింది. అయినా కళ్ళజోళ్ళు 24 గంటలు వాడరాదు. ముఖ్యమనుకుటేనే కళ్ళజోళ్ళు ఉపయోగించాలి.

చదివేటప్పుడు సరియైన వెలుతురు ఉండాలి. విశ్రాంతి సమయంలో చెప్పులు తీసివేసి గడ్డిపై గానీ, ఇసుకలో గాని నడవటం వలన కంటికి మంచిది..

1. పామింగ్

1. విశ్రాంతిగా కూర్చునవలయును.
2. అరచేతుల్లో మెల్లగా ఒకదానితో మరొకటి రుద్ది వేడక్కిన తరువాత వాటిని మెల్లగా మూసిన కనురెపులపై ఉంచవలయును. ఏ మాత్రము వత్తిది పనికిరాదు.
3. అరచేతులలోని వేడిని మిా కళ్ళ ద్వారా ‘ఫీల్’ అవగలరు.
4. ఈ ప్రకారం అరచేతులలో వేడి తగ్గి వరకూ అలాగే ఉంచండి.
5. పై ప్రకారం 3 సార్లు చేయవలయును.
6. ఇలా చేసేటప్పుడు చేతి వేళ్ళను కాకుండా అరచేతుల్లి మాత్రమే కళ్ళిల్లి ఉండేలా గమనించండి.

ప్రయోజనములు:

కంటి యొక్క కండరాలకు రిలాక్స్ కలిగిస్తుంది. కంటిలోని ఏక్కియున్సామర్క అనే ద్రవం యొక్క సర్పులేపన్ పెంచగలదు.

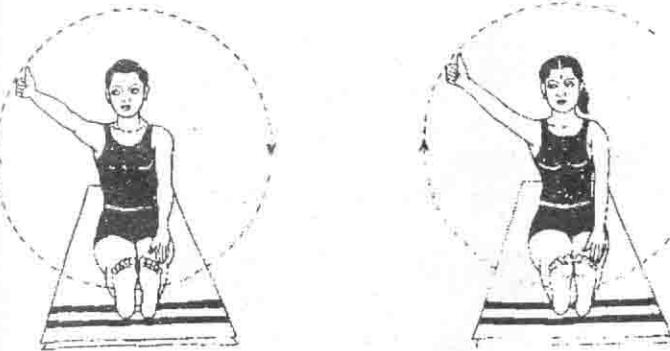
2. కళ్ళని మూస్తూ - తెరుస్తుండటం

1. విశ్రాంతిగా కూర్చేవలను.
2. కళ్ళని త్వరత్వరగా తెరుస్తూ మూస్తూ ఉండాలి. ఇలా 10 సార్లు చేయవలేను.
3. తరువాత కొంతసేపు కళ్ళ మూసుకుని రిలాక్స్ అవ్వగలరు.
4. మరల కళ్ళని తెరుస్తూ మూస్తూ 5 సార్లుచేయండి.

ప్రయోజనములు:

కంటి కండరాలకు ఉపయోగకరము.

3. ప్రక్కలకి చూడటం

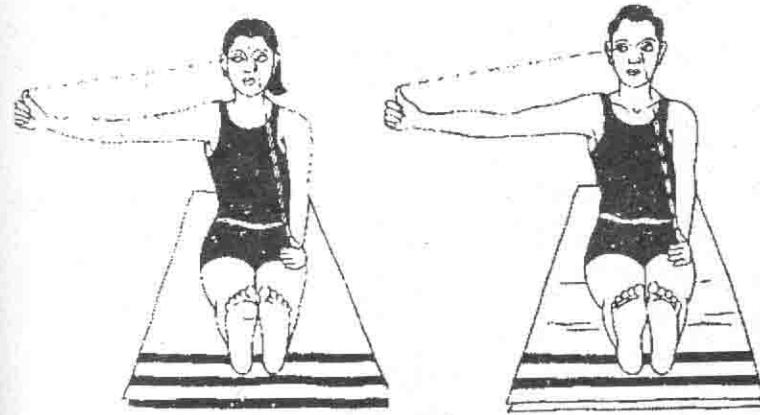

1. విశ్రాంతిగా కూర్చేవలయును.
2. కుడిచెయ్యి పైకి ఎత్తి, భుజానికి సమాంతరంగా తీసుకుని రావలయును.
3. బొటనప్రేలిని ప్రైకెత్తి.... దానివైపే చూస్తూ కాస్సేపు చూడవలెను.
4. ఇదే ప్రకారం చేతులతో 5 నుంచి 10 సార్లు చేయవలయును.

ప్రయోజనములు:

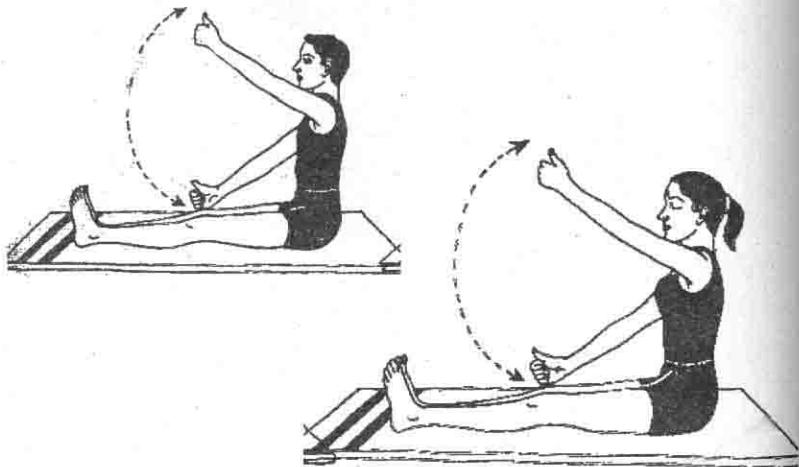
ప్రక్కలకి చూడటం వలన కంటి గుడ్డకి సంబంధించిన కండరాలు రిలాక్స్ కాగలవు.

4. ప్రక్కలకి, ఎదురుగా చూడటం

1. సిరంగా కూర్చొనవలయును.
2. ఎడమచేతిని మిా కాళ్ళపై ఉంచి బొటనప్రేలు పైకి ఉండేలా ఉంచవలయును.
3. కుడిచేతిని భుజానికి సమాంతరంగా కుడిపైపుకి ఎత్తి బొటనవేలు పైకి ఉండేలా ఉంచవలయును.
4. మిా వేలుని ఏ మాత్రము కదపకుండా మిా దృష్టిని కుడి బొటనప్రేలిపైకి, తరువాత మెల్లగా ఎడమబొటన ప్రేలిపైకి మార్చి మార్చి ఉంచవయలును.

5. పైకి, క్రిందకి చూపడం

1. సిరంగా కూర్చొనవలయును.
2. రెండు చేతులతో గుప్పెటలు తయారుచేసి బొటనవేళ్ళు పైకి ఉండేలా ఉంచవలయును.
3. రెండు చేతులు మిా కాళ్ళపై ఉంచవలెను.
4. మిా కుడిచేతిని మెల్లగా పైకి లేపవలెను. ఇలా లేపేటప్పుడు మిా దృష్టి బొటనప్రేలిపైనే ఉంచవలెను.
5. అలా చేతిని మిారు ఎత్తగలిగినంత ఎత్తుకు ఎత్తిన తరువాత మరల నార్థల్ స్థితికి రావలయును.
6. మిా దృష్టి ఎప్పుడూ బొటనప్రేలిపైనే ఉంచవలయును.
7. అదే ప్రకారం ఎడమ చేతితో కూడా చేయవలెను.

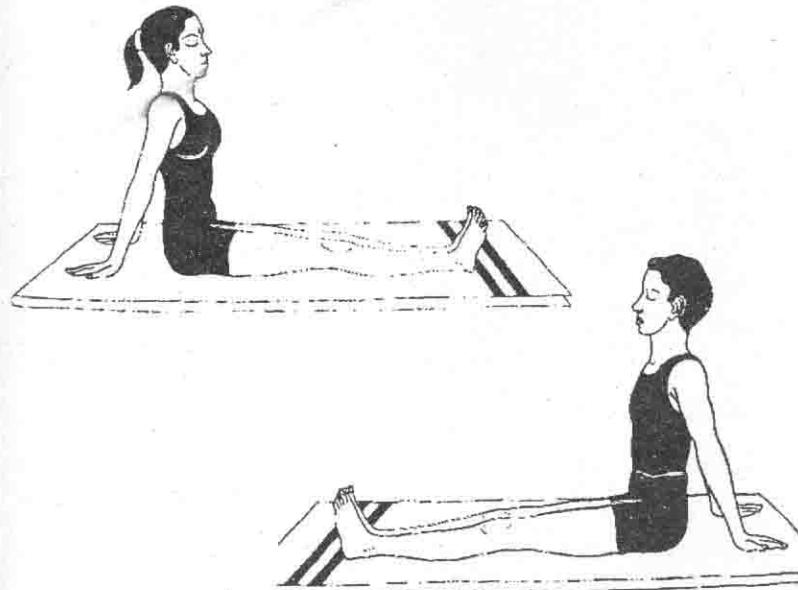
6. నాసికాగ్రద్యష్టి

1. సిరంగా కూర్చొనవలయును.
2. కుడిచేతిని పైకి ఎత్త గుప్పిట బిగించి బొటనవేలు పైకి ఎత్తి ఉంచవలెను.
3. చేతిని మిా ముఖానికి తిన్నగా ఉండేలా ఉంచి, మిా చేతిని సన్గగా ఉంచవలెను.
4. కొంతసేపు ఉన్న తరువాత, చేతిని మెల్లగా మోచేతిని ముడుస్తూ మిా ముక్క చీవరికి తీసుకుని రావలయును.
5. మిా దృష్టిబొటనప్రేలు చివరనే ఉండవలెను.
6. ఈ ప్రకారం 5 సార్లు చేయవలెను.

ప్రయోజనములు:

ఈ వ్యాయామము తలన కంటి ఎకామిడేషన్ వృద్ధి చెందగలదు.

దండాసనం

1. ప్రారంభిక స్థితి లేదా బేస్ పొజిషన్ అనే ఈ దండాసనంలో కూర్చొని చేసే ఆసనంలో మధ్య మధ్య రిలాక్స్ అవుట్చు.
1. ముందుగా కాళ్ళ చాపి కూర్చొండి.

2. మీ అరచేతులని నేలకు తగిలించండి. నేలకి తగిలిన మీ చేతులు మీ పిరుదులు వెనక్కి ఉండాలి.

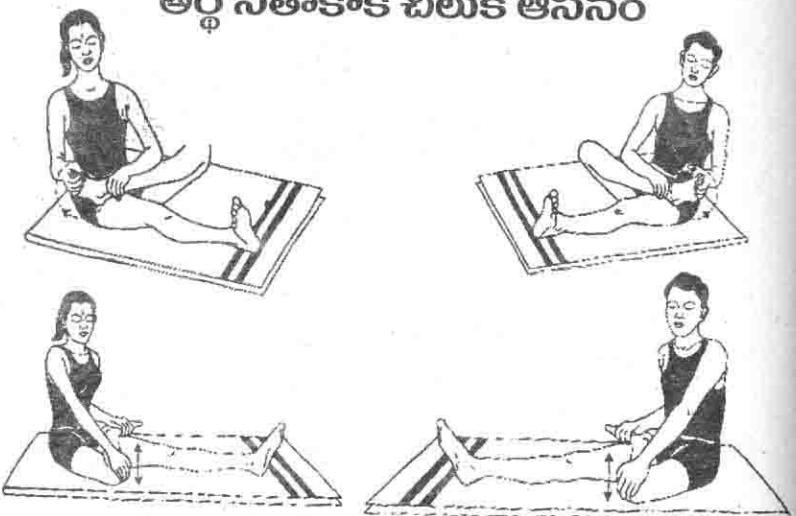
3. నడుమును నిటారుగా ఉంచండి. అలాగే మీ మొడ, తల, భుజాలని కూడా ఉంచండి.

4. మోకాళ్ళు, మోచేతులను ప్రైయిల్ ఉంచండి.

5. వెనక్కి వంగండి. బరువును చేతులపై వేసి కూర్చొండి.

6. చివరగా రెండు కళ్ళు మూసుకోండి. శరీరాన్ని త్రీగా వదిలేయండి. ఇదే దండాననం.

అర్థ సీతాకోక చిలుక ఆసనం

1. ముందుగా కుడికాలిని వంచి కుడిపాదాన్ని చాచిన ఎడంపాదంపై పెట్టుకోండి.

2. కుడిచేతిని వంచిన మోకాలిపై ఉంచండి. అలాగే మీ ఎడమ చేతిని కుడికాలి వేళ్ళని పట్టుకోండి.

3. వంచిన కుడికాలి మోకాలిని పైకి లేపి, ఛాతీ రగ్గరికి తీసుకువచ్చే ప్రయత్నం చేయాలి.

4. ఎప్పుడైనా ఏ ఆసనంలోనైన ఒక్కటే గుర్తు పెట్టుకోండి. ఏదీ బలవంతంగా చెయ్యకండి. సాధన ద్వారా సాధించండి. అలాగే ఏ ఆసనం అయినా నెమ్ముదిగా చేయండి. అలాగే నెమ్ముదిగా వెనక్కి వచ్చేండి.

ఆపై రిలాక్స్ అవ్యండి. కూర్చొని వేసే ఆసనాల రిలాక్స్ కోసం దండాననం దిబెస్ట్.

5. తరువాత ఛాతీ రగ్గర్ముంచి అలాగే వెనక్కి తెచ్చి, మోకాలిని నేలకి తగిలేలా వంచండి.

6. అలాగే ఎడమకాలితో కూడా చెయ్యండి. ఈ అర్థసీతాకోక చిలుక ఆసనం వేసేటప్పుడు, మీ నడుం కదలకుండా నిటారుగా ఉండేలా చూసుకోండి.

సంపూర్ణ సీతాకోక చిలుక ఆసనం

1. కాళ్ళు చాపి కూర్చొండి. రెండు మోకాళ్ళని వంచి, రెండు ఆరిపాదాలను ఒక అరిపాదం, మరో అరిపాదం తాకేలా ఉంచండి.

2. రెండు చేతులతో అరిపాదాలు కలిసిన రెండు కాళ్ళని బిగించండి.

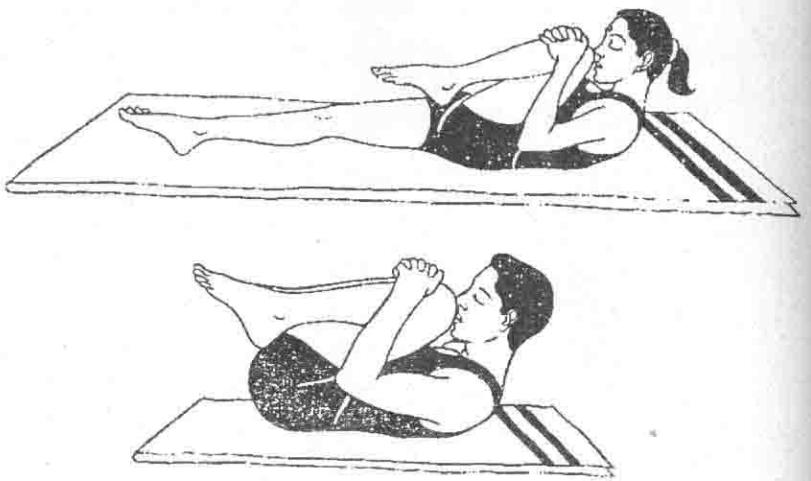
3. రెండు మోకాళ్ళని పైకి క్రిందకీ కదపండి.

4. మోకాళ్ళు నేలకి తగిలేలా సాధన చెయ్యండి.

5. ఇలా పదిసార్లు చేయండి.

బి.పి.కిష్ణాపర్ టెస్ట్‌నుకి బిఘ్యమైన అసనం

పవనముక్తాసనం

శవసనం, వార్షన్ ఎక్సర్సైజెస్ బి.పి. ఉన్నవారు ఈ అసనంతో పాటు కండరాలతో చేసే ఆసనాలు వేశాక పవనముక్తాసనం వేయాలి. అసనంలో మినిమమ్ 30 సెకన్స్ ఉండి, నెమ్ముదిగా శవసనంలోకి వచ్చేయండి.

శవసనం దీన్నే అమృతాసనంలని కూడా అంటారు. 6 లేదా 7 నిమిషాలు ఉండి మెల్లగా పవనముక్తాసనం చేయండి. అలా త్రీ ట్రైమ్స్..... అంటే సుమారుగా 20 నిమిషాలు పడుతుంది. కండరాలతో చేసే ఎక్సర్సైజెస్ 20 నిమిషాలు. రోజు ప్రతి గంట యోగని మీరు కేటాయించుకుంటే 60 లేదా 40 నిమిషాలు అయిపోతుంది. మీరు 20 నిమిషాలు మెడిటేషన్ చేయండి.

ప్రాణాయామం చేసేటప్పుడు కుంభకం సమయాన్ని 10 సెకన్స్ మాత్రమే చేయండి. మిగతా ప్రాణాయామంలో ఏదైనా ఎంతసేపయినా చేయచ్చు. బి.పి. ఉన్నవారు విషయం మరవద్దు. కుంభకం ఎక్కువనేపు చేస్తే బి.పి. తగ్గకపోగా పెరిగే అవకాశం ఉంది.

1. ప్రాయిట్‌గా పడుకోండి.
2. రెండు చేతులు దూరం వి.అకారంలో రెండు అరచేతులు ఆకాశం వైపు

3. రెండు కాళ్ళుదూరం...(కనులు మూసుకోండి) పొట్ట కదలిక మీద దృష్టి పెట్టండి గాలి బైటికొస్తే పొట్ట లోపలికి, గాలి పీల్చుడంలో పొట్ట ముందుకి, బాగా గమనించండి. 6 నిమిషాలు.. అలాగే ఉంచండి.

శవసనంలోంచి ప్రాపర్ టెస్ట్ తగ్గించే పవనముక్తాసనంలోకి వెళ్ళండి.

1. రెండు చేతులు దగ్గరగా ప్రాయిట్‌గా పెట్టండి. అలాగే రెండ కాళ్ళ దగ్గరగా ప్రాయిట్‌గా

2. కాళ్ళు పైకి లేపి మోకాళ్ళు ఉంచండి.

3. రెండు చేతులు ఇంటర్ లాక్ చేసుకుని మడిచిన కాళ్ళకి వేయండి.

4. ఇప్పుడు తలని పైకి లేపి సాధ్యమైనంతగా నుడుటిని మీ మోకాళ్ళు తగలటానికి ప్రయత్నించండి.

ఈ అసనం వేసేటప్పుడు మీ ప్రెజార్ పొట్టపై ఉండాలి.

30 సెకన్స్..... వన్..... టూ.... త్రీ... ఫోర్.... పైవ్....

నెమ్ముదిగా ఇంటర్ లాక్ తీసెయ్యండి. రెండు కాళ్ళు చాపుకోండి. రెండు చేతులు దగ్గరగా చేసుకోండి. రిలాక్స్ కోసం శవసనంలోకి

రెండు చేతులు దూరం... రెండు కాళ్ళు దూరం,

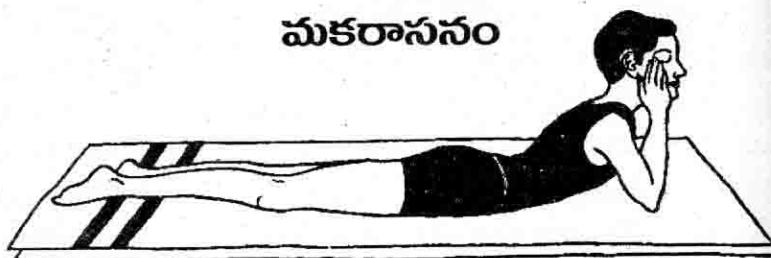
చేతులు ఆకాశంవైపు, మీ దృష్టి అంతా పొట్ట కదలిక మీద ఉంచండి. అలా 6 నిమిషాలు శవసనంలో ఉండి మళ్ళీ పవనముక్తాసనం వేయండి 3 సార్లు. కొన్ని రోజులు బోయాక మీ డాక్టర్ టో బి.పి. చెక్ చేయించుకోండి. భచ్చితంగా మీకు ఆనందకరమైన మార్పు ఉంటుంది. ఈ అసనం అజ్ఞము, మలబద్ధకం, విరోధమాలు, గ్యాస్ట్రిక్ ట్రుబుల్ ఉన్నవారికి కూడా ది బ్స్ట్ అసనం. నాభికి క్రింద పైన ఉండే అవయావాన్ని ఉత్సేజి పరుస్తుంది ఈ పవన ముక్తాసనం. బి.పి. వ్యాధిగ్రస్తులకి సంబోధించాలి.

జ్యోत్స్నికాసనం

1. నేలమీద పల్చుటచే బట్టి పరవండి.
2. వెల్లికిల అనగా పొట్టమీద బోర్లాపడుకోండి.
3. కాళ్ళు ప్రాయిటగా ఉంచండి.
4. మీ చేతి వేళ్ళని ఇంటర్లాక్ చేసి తలపైన పెట్టండి.
5. ఇలా తలమీద చేతులు పెట్టేటప్పుడు మోచేతులు నేలకి తగలాలి.
6. మొత్తం శరీరాన్ని వదులుగా ఉంచండి.
7. ఇప్పుడు మీ పొట్ట కదలికల్ని గమనించండి.
8. పద్ధతిగా శాస్త్ర నడుస్తుందో లేదో గమనించండి.

మకరాసనం

స్లిప్ డిస్ట్రీ సయాటికా, నడుం నొప్పుల వారికి ఈ క్రోకడయిల్ పోస్

1. ముందుగా పొట్టపై బోర్లాపడుకోండి. గడ్డాన్ని నేలకి తగిలేలా చూసుకోండి. అలాగే మోచేతులు నేలకి తగలాలి.
2. తలని భుజాన్ని పైకి లేపండి.
3. రెండు చేతుల మధ్య గడ్డాన్ని ఉంచుకోండి. (ఫోటో చూడండి)
4. రెండు మోచేతులు దగ్గరగా జరుపుకుని, మీ ఘాతి గాలితో ఉంచండి.
5. మెడ ప్రీగా ఉండాలి. ఏ మాత్రం ఇబ్బంది లేదా ఒత్తిడి ఉంటే మోచేయి ఉండేలా చూసుకోండి.

6. ఈ ఆసనంలో మెడ వెనుక నడుము భాగము సరిసమానమైన ప్రెజర్ ఉండేలా చూసుకోండి.

7. ఇబ్బంది పదుతూ ఏ ఆసనం వెయ్యకూడదు. యోగాభ్యాసానికి ఆది గురువు పతంజలి గారు ఒక్కటే చెప్పారు. బలవంతంగా ఏ ఆసనాన్ని వెయ్యకూడదు. దాని వల్ల మంచి కన్నా అనర్థమే ఎక్కువ.

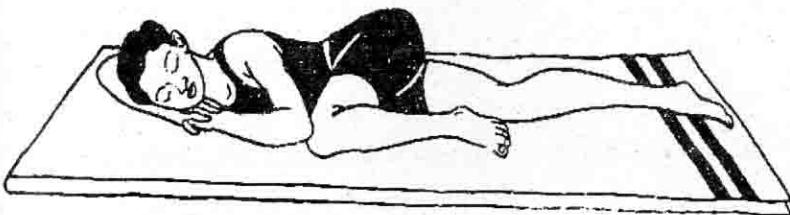
8. ఈ ఆసన సమయంలో వెన్ను అంతా ప్లైజంటగా ఉండేలా చూసుకోండి.

9. శాస్త్ర సహజంగా రిథిమిక్గా ఉండేలా చూసుకోండి.

10. ఆస్త్రా, ఊపిరిత్తుల సమస్యలు ఉన్నవారు ఈ ఆసనం చాలా మంచిది.

11. ఆసన సమయం మించి ఇష్టం. ప్రశాంతంగా ఉండగలిగినంత సేపు ఉండండి.

మత్స్య కీడాసనం

నడుం నొప్పి, గర్భిణీ ప్రీలకు, మలబద్రకం ఉన్న వారికి చక్కటి ఆసనం

1. ముందుగా బోర్లాపడుకోండి.
2. మీ చేతి వేళ్ళకి లాక్ చేసి తలక్రింద ఉంచుకోండి.
3. మీ ఎడమకాలు వంచి, ఆపై ఎడమ మోకాలు ఘాతి దగ్గరికి తెచ్చి కుడికాలిని ప్రాయిటగా ఉంచండి.
4. ఎడమచేయి మదచి ఎడమ మోచేయి ఎడమ మోకాలికి తగిలేలా ఉంచండి.
5. కుడి మోచేతి వంపులో తలని ప్రీగా ఉంచండి. ఈ పద్ధతిలో ఎంతో సేపు ఉండగలిగితే అంతసేపు ఉండండి.
6. ఆపై కుడివైపుకి తిరిగి పై విధంగా కుడికాలిని, చేతిని మార్చి ఆసనం వేయండి.
7. శాస్త్ర ప్లైజంటగా, రిథిమిక్గా ఉండేలా చూసుకోండి. మీ శరీరతశ్శామి ఒట్టి, వయసుని ఒట్టి, ఎంతసేపు వెయ్యగలిగితే అంతసేపు ఆసనం వేయండి.

నోకాసనము

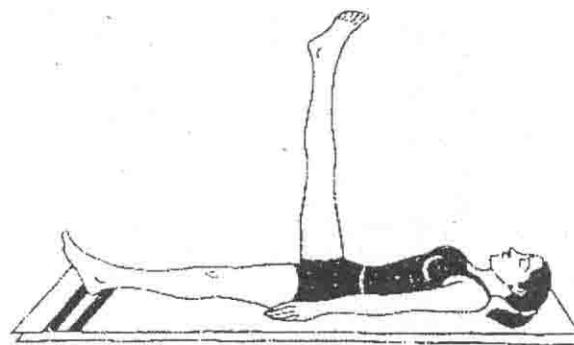

బొట్టమీద క్రూవ్య కరిగించటానికి, బొట్టలోని అవయవాలకి మంచి ఆసనం

1. మొదట శవాసనం వేయండి.
2. అరచేతుల్ని నేలపై ఉంచండి.
3. మీ కాళ్ని రెండు అడుగులు లేపండి. ఆపై తలకూడా పాదాలతో సరిసమానంగా లేపండి.
4. నోకాసనము.... నోకలా ఉండాలి మీరు. ఆసనంలో మిమ్మల్ని చూస్తూనే గుర్తుకురావాలి.
5. చేతి వేళ్న పాదాలవైపు చూసేలా గాలిలోకి లేపండి.
6. మెల్లగా...చాలా మెల్లగా ఆసనంలోంచి రిలాక్స్ కండి.
7. ఇలా మీ శరీర స్థితి, వయసుని బట్టి 2 లేక 3 సార్లు వేయండి.
9. నడుం నొప్పి, మెడనొప్పి ఉన్నవారు నోకాసనం వేయకండి.

ఉత్తాసన పాదాసనము

నడుం, తొడలు, కడి కండరాలు, బాగా టోనప్ అపుతాయి

1. ముందుగా శవాసనంలో ఉండండి.
2. మెల్లగా, నెమ్మదిగా... కుడికాలిని పైకి లేపండి.
3. కాలు శ్రీగా ఉంచండి. మోకాలిని ప్రయిటగా ఉంచండి.
4. వన్....టూ.... తీ... ఛోర్..... షైవ.....సిక్క.... సెవన్.... ఎయిట.... అలాగే ఉండండి. నైవ.... బెన్....
6. కుడికాలితో చేసిన విధానంగానే ఎడమకాలితో చేయండి.
7. సయాచికా, స్లిప్ డిస్క్ ఉన్నవారు గురువు అధ్వర్యంలో చేయండి.
8. పాదాలు పైకిఎత్తే ఆసనం అవటంవల్ల ఈ ఆసనానికి ఉత్థాన పాదాసనం అనితుంటారు.

ధ్యాన ఆసనాలు

- యోగలో భాగమైన ప్రాణాయామము, ధ్యానం చెయ్యటానికి ఈ ఆసనాలు ఉపయోగపడతాయి.
- ఈ ధ్యాన ఆసనాలు ఎక్కువనేషు ఒకే భంగిమలో ఉండగలిగేవిగా ఉంటాయి.
- రిలాక్స్ గా ఉంది గదా అని ఈ శహసనంలో ధ్యానం చెయ్యకూడదు. ధ్యాన ఆసనాల్లోనే ధ్యానం చెయ్యాలి.
- మెళకువగా ఉంటూ నిద్రపోవటమే ధ్యానం
- ధ్యానం ఆసనం వేసినప్పుడు కాళ్ళకి ఇబ్బంది కలిగితే కాళ్ళు చాపి మసాజ్ చేయండి. రక్తప్రసరణ మామూలు అవగానే తిరిగి ఆసనం వేయుండి.
- ధ్యాన ఆసనం వేసేటప్పుడు పిరుదుల క్రింద మెత్తలి కుషన్ లాంటిది వేసుకోండి.
- ధ్యాన ఆసనాలు వేసే ముందు కాళ్ళకి సంబంధమైన వార్షప్ ఎక్సర్సైస్‌నీ చెయ్యటం మరవడ్డు.

ధ్యాన ఆసనాలు:

- సుఖాసనం
- ఆర్థ పద్మాసనం
- పద్మాసనం
- సిద్ధాసనం
- ధ్యానలీలాసనం
- వజ్రాసనం
- భుద్రాసనం
- సింహగర్జనాసనం
- లీలాసనం
- మర్మరీ ఆసనం
- వ్యాప్తుసనం
- శశాంకాసనం
- ఉప్రోసనం
- సువ్రవజ్రాసనం

సుఖాసనం

సుఖంగా కూర్చోటానికి వీలయ్యే ఆసనం

- కాళ్ళని ముందుకి చాపి కూర్చేండి.
- కుడికాలిని వంచి కుడి పాదాన్ని ఎడమ తొడ క్రింద ఉంచండి.
- ఎడమ కాలు వంచి ఎడమ పాదాన్ని కుడి తొడ క్రింద ఉంచండి.
- అరచేతుల్ని మోకాళ్ళపైన ఉంచండి.
- నడుం ప్ర్యాయట.... మెడప్ర్యాయట.... తల ప్ర్యాయ
- కళ్ళ మూసుకోండి. రిలాక్స.....
- మోచేయి కొడ్డిగా ప్రీగా ఉంచుకోండి.
- ఈ ఆసనం ప్రీగా ఉంటుంది. ఏ క్రమ, ఏ ఇబ్బంది గాని ఉండదు.
- ఆసన సమయంలో బొటనవేలుని, చూపుడు వేలితో కలిపి సున్నాలా చుట్టండి. అరచేతిని క్రిందికి వంచితే అది జ్ఞానముద్ర
- వేళ్ళని అలాగే ఉంచి మీ అరచేతుల్ని పైకి తప్పి ఉంచితే అదే చిన్నుద్ర.
- ధ్యానం చెయ్యటానికి ((ప్రారంభంలో) ది బెస్ట్ ఆసనం.

పద్మాసనం

తామరపువ్వని పోలి ఉంటుంది. అందుకే దీనికి చక్కనేన పద్మాసనమని పేరు

పేరులోనే ఉంది అర్థం. సగం పద్మాసనం వేయడం వల్ల ఆ పేరు

1. ముందుగా కాళ్ళని ముందుకి చాపి కూర్చోండి.
2. కుడికాలిని వంచి కుడిపాదాన్ని ఎదమ తొడ లోపల భాగంలో ఉంచండి. ఎదమకాలిని మడిచి ఎదమ పాదాన్ని కుడి తొడ క్రిందగా ఉంచండి. ఇప్పుడు ఎక్కువ శ్రమ లేకుండా కుడి మదమని మీ పొట్టని సాధ్యమైనంత దగ్గరకి తెండి.
3. కాళ్ళు ప్రీగా ఉంచుకోండి.
4. మీ అరచేతులని మోకాళ్ళపై ఉంచండి.
5. చిన్నుద్రగాని, జ్ఞానముద్రగాని వేసుకోండి.
6. ఆసన సమయంలో మెడ ష్ర్వయట్, తల ష్ర్వయట్, నడుం ష్ర్వయట్
7. రిలాక్స్ గా ఉండండి.
8. ఈ ఆసనం సయాచికా ఉన్నవారు వేయకండి.